

tabor

revija Zveze tabornikov Slovenije,
nacionalne skavtske organizacije

maj 2012, letnik LVII

Prenova kroja
Intervju: Jernej Stritih

Tema meseca:
Poleti na tečaj

Glavni in odgovorni urednik
Miha Bejek (miha.bejek@gmail.com)

Urednik fotografije
Nace Kranjc (nace.kranjc@gmail.com)

Urednica sklopa Igra
Petra Grmek (5ra.grmek@gmail.com)

Oblikovanje
Igor Bizjak (bizi@rutka.net)

Lektoriranje
Barbara Bejek (barbara.bejek@gmail.com)

Novinarji in sodelavci
Barbara Bačnik, Jaka Bevk, Vesna Bitenc,
Gašper Cerar, Borut Cerkenič, Teja Čas,
Mojca Galun, Iztok Hvala, Vesna Istenič,
Primož Kolman, Žan Kuralt, Nina Medved,
Frane Merela, Urša Može, Boris Mrak,
Tadej Pugelj, Lucija Rojko, Tadeja Rome,
Tomaž Sinigajda, Tomaž Sterniša, Domen
Uršič, Jure Zmrzlikar

Naslov uredništva
revija.tabor@gmail.com

Izdajatelj
Zveza tabornikov Slovenije
Parmova 33, Ljubljana
01/3000-820
zts@guest.arnes.si

Predsednik izdajateljskega sveta
Igor Bizjak

Grafična priprava in tisk
Tridesign d.o.o., Ljubljana

Naklada
6400 izvodov

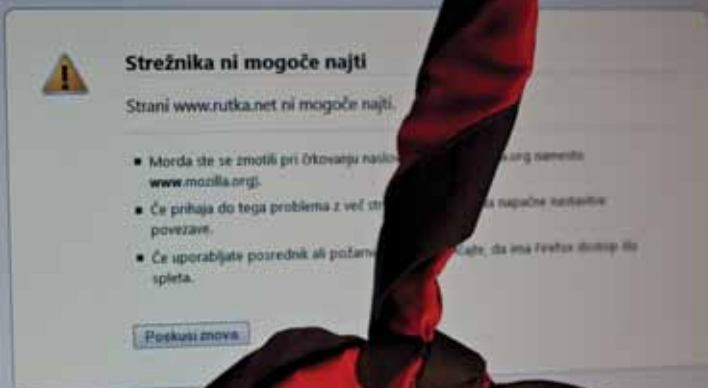
Revija Tabor sofinancira Ministrstvo za
šolstvo in šport RS.

Cena posameznega izvoda je 2,09 €, letna
naročnina je 20,86 €, cena za tujino pa
letna naročnina s pripadajočo poštnino.
DDV je všteti v ceno. Transakcijski račun:
02010-0014142372. Upošteevamo le pisne
odpovedi do 31. januarja za tekoče leto.

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana.

Revija Tabor je vpisana v razvid medijev
Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno
številko 792.

ISSN 0492-1127

Obveščanje in sodelovanje

Foto: Nace Kranjc

Pozdravljena, taborniška družčina!

Se tudi vam zadnje tedne zdi, da je toliko dogajanja, da mu komaj sledite? April je minil, kot bi mignil, od enih praznikov do drugih. In če pogledate naprej, je videti le še bolj noro. Že tako se nam v vse bolj toplem vremenu ne ljubi ukvarjati se z rednimi obveznostmi, pa še mnogo boji so pred vrati. In seveda! Že veste, kam greste poleti na taborjenje? Zdaj je čas, da se začne kljukati seznam priprav na taborjenje. Seveda skrbno načrtujte čas, da zaključite vse šolske obveznosti v roku!

Letošnji april je bil precej muhast, kot je muhasto tudi delovanje taborniškega spletnega servisa Rutka. Odgovorni delajo na tem, da bodo stvari čim prej urejene, a kaj ko smo se v današnjem hitrem svetu tudi taborniki navadili na zelo hitro komunikacijo. In zamude, ki jih imamo pri obveščanju zaradi težav s tehnologijo, se zdijo cela večnost. Upam, da ste vsaj za tole vmesno obdobje prešli na bolj zanesljive poti obveščanja.

In ko smo že pri obveščanju, revija Tabor je eden najstarejših kanalov obveščanja taborniške javnosti. Zaradi prej omenjenega hitrejšega pretoka informacij je v zadnjih letih njena vloga pri napovedovanju akcij sicer manjša, zagotovo pa je že zaradi trajnosti fizičnega izvoda in širokega dosega poštnih nabiralnikov vseh članov organizacije to najboljši prostor za beleženje dogodkov naše taborniške družine. V času "internetnega mrka" je ta prostor vreden še več. Zato vabljeni k temu, da pridno beležite svoje dogodivščine in jih redno pošiljate na uredništvo. Lahko pa sproti opravite še večino novinarja.

Več kot bomo vedeli en o drugem, lažje bomo sodelovali. Sposobnost sodelovanja je ena od bistvenih taborniških lastnosti. Tudi o tem govori naš tokratni intervjuvanec, starešina ZTS Jernej Stritih. Vabljeni ste k sodelovanju pri prenovi kroja, tudi na poletnih izobraževanjih brez sodelovanja ne gre, kaj šele na mnogobojju. Na kratko, sodelujmo!

Aktualno

- 4 Novice / Dan tabornikov in Jubileji in kresovi
- 5 Novice / Od delavnic do mnogoboja in Na pot s fotkami in karto
- 6 Novice / Odkrivanje novih krajev in Varstvo otrok
- 7 Novice / Fotka meseca in ALT 2012

Igra

- 8 Veščine / Poznavalec ognjev
- 11 Veščine / Auč, pečel!

Dogodivščina

- 12 Veščine / Skrivne pisave
- 14 Naredi sam / Pripomočki za peko nad žerjavico
- 15 Faca vod / Paraplegiki

Raziskovanje

- 16 Taborniki in njihovi poklici / Matija Krkač, informatik (samouk)
- 17 Orientacija / Geomagnetizem
- 18 Kosobrin / Navadna smrdljivka
- 19 Astronomija / Saturn in Prehod Venere
- 20 Taborniški nož / Uporaba mačete
- 22 Taborniška skrinja / Taborniški mnogoboj in Razpis

Aktualno

- 24 Tema meseca / Poleti na tečaj
- 27 Tema meseca / Razpisi usposabljanj in tečajev
- 29 Intervju / Jernej Stritih, starešina ZTS
- 32 Stran vodstva ZTS / Vabilo v komisije in Prenove
- 33 Kritično oko / Kakšne so letošnje cene?
- 34 Svetkova avantura / Srbski taborniki na obisku
- 35 Mednarodno / Kako doseči rast organizacije?
- 36 Aktualno / Prenova kroja
- 38 Od rodov / 16. Taborniški feštil
- 40 Od rodov / POT 2012
- 41 Od rodov / Adventure race Slovenia - desetič
- 42 Od rodov / Ustanovitev Enajste šole in Iskanje zmajčka
- 43 Od rodov / Taborniški družinski dan in Izlet v Celovec

Razvedrilo

- 44 Zgodba ob tabornem ognju / Kako so Pingvini preživeli dan tabornikov
- 45 Iz taborniške pesmarice / Hijene

Aktualno

- 46 Koledar akcij
- 47 Zadnja plat

Fotografija na naslovnici: Iztok Hvala

Karikatura: Jaka Bevk bevk.jaka@gmail.com

Aprilska taborniška praznovanja

Besedilo: Uredništvo

Aprila res ni bilo težko najti razloga za praznovanje. Za tabornike najpomembnejši je bil seveda dan tabornikov 22. aprila. Izkoristili pa smo tudi bolj "uradne" praznike, kot so velika noč, dan upora proti okupatorju in prvi maj, ki so bili z dodatnimi prostimi dnevi idealni za naše aktivnosti.

Dan tabornikov

Taborniški rodovi so 22. aprila, ko sovpadeta dan tabornikov in dan Zemlje, ali že kakšen dan prej organizirali številne aktivnosti, s katerimi so opozorili na pomen in dolgo tradicijo taborništva v Sloveniji. Nekateri so priložnost izkoristili za sprejem novih članov in podelitev rutk, kar so storili v **Rodu Močvirski tulipani Ljubljana**, v **Rodu koroških jeklarjev Ravne na Koroškem**, na slavnostnem zboru **Rodu II. grupe odredov Celje**, v **Rodu kraških jrt Sežana** in zagotovo še kje, a informacije žal niso prišle do nas. Taborniki **Rodu Sivega volka Ljubljana** so na rodovem ognju članom podelili večšine, za propagando v lokalnem okolju pa so ta dan izkoristili v **Rodu svobodnega risa Kočevje** in **RDGO Celje**. V **Rodu odporne želve Anhovo** so se odločili bolj navezati še na dan Zemlje in pred praznovanjem zasaditi drevo. O ostalih raznovrstnih aktivnostih, ki so se odvijale na dan tabornikov, preberite več v novicah na sosednjih straneh.

Duhci na razstavi 60-letnice kranjskih tabornikov. Foto: Žan Kuralt

Jubileji in kresovi

Ob praznovanju 60-letnic delovanja je bilo veselo na več koncih Slovenije. **Kranjski taborniki** so ob tej priložnosti v Gorenjskem muzeju pripravili razstavno vitrino, ki se bo kasneje preselila v Marindol, druženje med vsemi generacijami pa so nadaljevali na Pungertu v Kranju. **Rod gorjanskih tabornikov Novo mesto** je obletnico proslavil s tridnevним programom, od sodelovanja pri eko dnevu za osnovnošolce do organizacije mini tabora ter na koncu proslave na Gorjancih. V dvorani četrtne skupnosti Sostro je 60 let delovanja obeležil **Rod Črnega mrava Ljubljana**, taborniki **Rodu mladi bori Ajdovščina** pa so s svojimi sokrajani praznovali ob troglavem kresu, ki so ga postavili ob grajskem obzidju

Na predvečer prvega maja so kresove postavljali taborniki tudi drugod. **Rod Louisa Adamiča Grosuplje** je postavil ogenj na lokalni prireditvi Kres nad mestom, kresovanje za soobčane je pripravil **Rod kranjskega jegliča Spodnja Idrija**, taborniki **Rodu Pusti grad Šoštanj** so prižgali kres na Goricah v Šoštanju, Sežančani pa so se za prižig kresa prej še povzpeli na hrib Kokoš.

Zamejski taborniki **Rodu modrega vala Trst - Gorica** so se 25. aprila, ko v Italiji praznujejo dan osvoboditve, udeležili spominskih proslav vse od Standreža do Doline.

Praznovanje 60 let Gorjanskih tabornikov. Foto: Smodej

Od delavnic do mnogoboja

Eno večjih taborniških druženj je bilo kot vsako leto na Taborniškem festivalu v Ljubljani, ki ga organizirajo rodovi **Mestne zveze tabornikov Ljubljana**. Na številne delavnice že dolgo poleg ljubljanskih občanov in tabornikov prihajajo rodovi z vseh koncev, in tudi letos so organizirano prišli taborniki iz Celja, Portoroža, Raven na Koroškem, Kamnika, Cerknja, Šoštanj in še od kod.

Na Festivalu je bil med drugim predstavljen projekt **Ulovi sled**, v katerem taborniki in katoliški skavti iščemo, prepoznavamo in delamo odlitke sledi divjih živali. Več kmalu v Taboru.

Na pomladovanje v Leskovo dolino so šli taborniki **Rodu jezerska ščuka Cerknica**, **Rod snežniških ruševcev Ilirska Bistrica** je za PP in RR izvedel akcijo Skoraj 2000, **Rod Lilijski grič Pesje** pa je organiziral taborniški družinski dan.

Bližajo se mnogoboji in taborniki vseh starosti vse več vadijo. **RKJ Sežana** je priprave na mnogoboj izvedel na srečanju GG družine, **Rod tabornikov Topolšica** je za GG-je pripravil izpopolnjevanje v orientaciji, taborniki

Lokostrelski dan koroških jeklarjev. Foto: Rok F.

vadili semafor, Morsejevo abecedo in lokostrelstvo, njihovi MČ-ji pa so se zabavali ob taborniških sivih celicah. Lokostrelski dan so v sodelovanju z lokostrelskim društvom in klubom študentov izvedli v **RKJ Ravne na Koroškem**.

RPG Šoštanj v Hiši eksperimentov. Foto: SiNi

Na pot s fotkami in karto

Ob dnevu tabornikov se je kar nekaj rodov podalo na fotoorientacijo; organizirali so jo **RKJ Sežana**, taborniki **Rodu zelene sreče Železniki**, **RMV Trst - Gorica** so v močnem dežju odkrivali Gorico, **Rod Polde Eberl Jamski Zagorje ob Savi** pa je pripravil eko fotoorientacijo. Orientacijo po mestu so pripravili tudi v **Rodu Severni kurir Slovenj Gradec**, člani **Rodu**

Jezerski zmaj Velenje so kontrolne točke iskali na orientiring ligi, v **RPG Šoštanj** so GG-je poslali na orientacijo, MČ-je pa loviti lisico. **RJZ Velenje** je za najmlajše pripravil še Lov na zmajčka, **Rod Sivi dim Krško** pa je organiziral tretje Podloško orientacijsko tekmovanje.

Odkrivanje novih krajev

Pomladno, čeprav kar muhasto, aprilsko vreme je mnoge zvalo na izlete. Taborniki **Rodu Stane Žagar mlajši Kranj** so se podali v Hišo eksperimentov in v zagrebški živalski vrt, Hišo eksperimentov so na izletu v Ljubljano obiskali tudi člani **RPG Šoštanj**, taborniki **RSK Škofja Loka** so obiskali Minimundus pri Celovcu in Vrbsko jezero, **RMV Trst - Gorica** so šli v Vajont na ogled jezca in učno pot, **Rod Bičkova skala Ljubljana** pa je v velikem številu šel na izlet na Osankarico. **Rod Samorastniki Ljubljana** je organiziral izlet v Rakov Škocjan, **Rod Rožnik Ljubljana** izlet na Slivnico, **RSV Ljubljana** tridnevni izlet od Velikih Lašč mimo Cerkniškega jezera do Rakeka, grče **RKJ Sežana** so šle na pohod po dolini reke Glinščice, vod Đeki iz **RMT Ljubljana** je obiskal Železno jamo v Domžalah, **Rod podkovani krap Ljubljana** pa je za PP-je pripravil pohod dogodivščin Po dišeči sledi.

Sežanske grče v dolini Glinščice. Foto: RKJ Sežana

RSŽ-ml Kranj v zagrebškem živalskem vrtu. Foto: Žan Kuralt

Junijski Tabor

Prispevke in informacije za junijsko številko Tabora zbiramo na naslovu revija.tabor@gmail.com. Uredništvo si pridržuje pravico do presoje o objavi in krajšanja prispevkov. Rok oddaje člankov je 25. maj!

Uredništvo

Varstvo otrok

Na dan stavke javnega sektorja, 18. aprila, so se nekateri rodovi odločili priskočiti na pomoč staršem in organizirati taborniške dejavnosti za otroke, ki tisti dan niso šli v vrtec ali šolo. Dodaten taborniški dan so tako pripravili **Rod kraških viharnikov Postojna**, **Rod Heroj vitez Ljubljana**, **RPK Ljubljana**, **Rod bistriških gamsov Kamnik**, **Rod Srebrnih krtov Idrija** in morda še kdo. Vsem pohvale za trud, a vendar upamo, da bo razlogov za tovrstne taborniške dni čim manj.

Fotka meseca

Navihani tečajnici Petra in Lucija na ALT-u v Gozdni šoli.
Foto: SiNi

ALT 2012

V Gozdni šoli v Bohinju se je 23 tabornikov različnih profilov (mentorji, vodje in organizatorji tečajev, specialisti) med 26. in 30. aprilom udeležilo strokovnega usposabljanja za vzgojno-izobraževalno delo na področju taborništva, imenovanega ALT. Po zaključenem projektu bodo udeleženci pridobili naziv Strokovni delavec v športu III - inštruktor taborništva in mednarodno priznan naziv Assistant leader trainer (pomočnik trenerja).

Na usposabljanju so bili udeleženci seznanjeni s smernicami razvoja v sistemu vzgoje in izobraževanja Zveze tabornikov Slovenije, s potrebami vodij in načinom, kako jih v duhu njihovega delovanja zadovoljujemo, z vlogo in nalogami, odgovornostjo ter

Robin Hood in taborniki v pajkicah na ALT-u. Foto: SiNi

pričakovani od inštruktorja taborništva, z zakonodajo na področju varnosti izvajanja aktivnosti v naravi, z metodami za izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela in z vlogo vodje usposabljanja oziroma koordinatorske strokovnih delavcev.

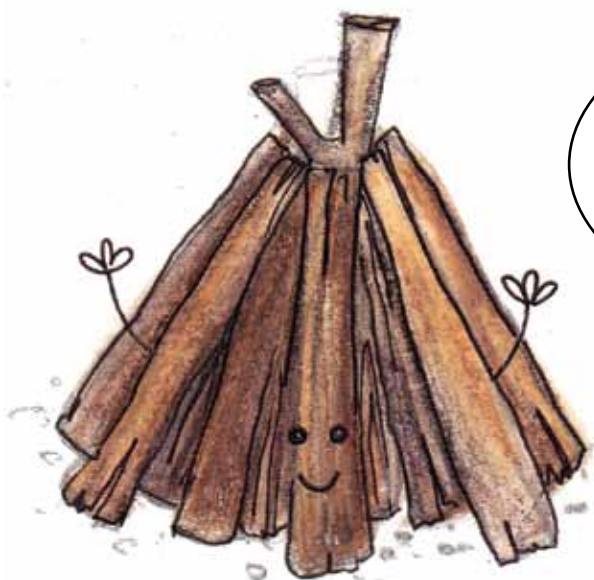
Novice pripravlja uredništvo Tabora in predstavljajo pregleden izbor taborniškega dogajanja v preteklem mesecu. Sestavimo ga iz informacij, ki jih dobimo od rodov in ki jih sami izbrskamo na vaših spletnih straneh. Za čim bolj točne podatke vabimo rodove, da nam na naslov revija.tabor@gmail.com sami pošljete kratko informacijo, kaj ste počeli v preteklem mesecu. Zelo bomo veseli tudi fotografij.

Še vedno ste vabljeni, da sami napišete kratko novico za rubriko Od rodov (do 1000 znakov s presledki), ki jo bomo po lastni presoji objavili glede na razpoložljiv prostor v reviji.

Poznavalec ognjev

Besedilo: Andraž Drešček, risbe: Petra Grmek

Taborniki veliko časa preživimo v naravi, veliko naših dogodivščin je povezanih tudi z ognjem. Ogenj nas spremlja praktično povsod, saj si zakurimo na taborjenjih, izletih, bivakiranjih in podobnih akcijah. Z ognjem se srečamo že kot medvedki in čebelice, saj je kurjenje ognja tudi disciplina taborniškega mnogoboja.

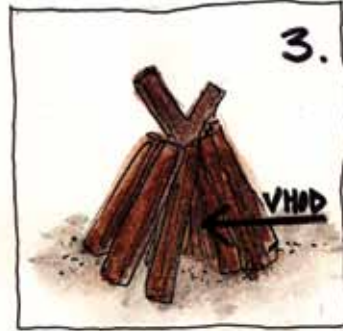
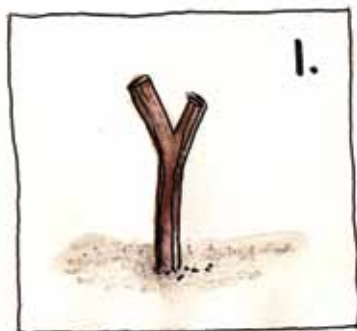

“Živijo, sem PIRAMIDA, ogenj, ki ga pri tabornikih največkrat kurite. Ime sem dobila po svoji obliki.”

Piramido postavimo tako, da najprej v tla na primernem mestu zabijemo palico, okoli katere začnemo zlagati drva.

Najprej uporabimo najtanjše veje za dračje, ki nam bodo pomagale, da bo ogenj zagorel. Za dračje so zelo primerne tanke vejice iglavcev.

Po najtanjših vejah začnemo okoli njih v piramido postavljati vedno daljša in debelejša drva. Pri postavljanju ognja ne pozabimo na vhod, to je odprtina, kjer si bomo pustili dostop do dračja in bomo tam prižgali ogenj.

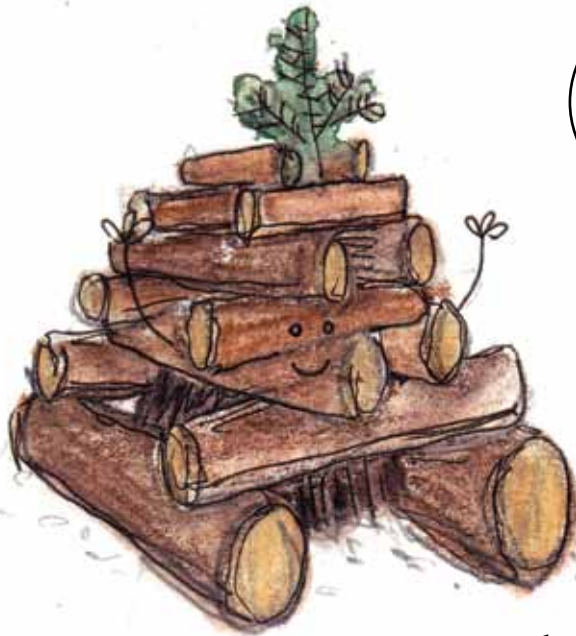

“Zdravo! Sem ZVEZDNI OGENJ.
Podoben sem svoji sestri Piramidi, le da me v
obliki zvezde obkrožajo debelejša polena,
ki jih med kurjenjem počasi
pomikamo v sredino.”

Kot večina naših dejavnosti, se tudi kurjenje ognja odvija v naravi. Seveda je zelo pomembno, da naravo ohranjamo čim bolj čisto in nedotaknjeno. Vedeti moramo, da nam ni treba posekati nekaj dreves, da si z vodom pripravimo večerjo na bivaku, saj lahko večino lesa, ki ga potrebujemo za kurjenje, nabereemo po tleh. Tudi ko končamo s kurjenjem, se naša skrb za naravo nadaljuje, saj sami pogasimo ogenj in prostor ustrezno očistimo, da ostane za nami kar najmanj sledi.

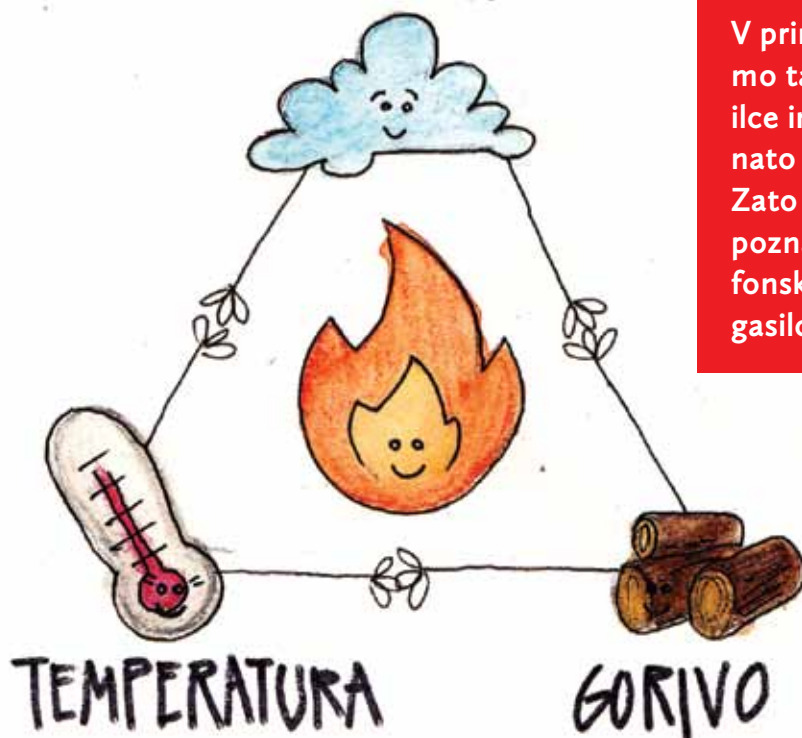
“Hej, taborniki!
Sem PAGODA, najlepša izmed ognjev.
Vsaj tako pravijo taborniki, ki me pogostokrat postavijo kot večerni ogenj. Kdaj pa kdaj mi na glavo posadijo še smrekovo vejico, ki med petjem himne lepo prasketa.”

Kurjenje ognja je izjemno lepo doživetje, ki pa se lahko zelo hitro spremeni v zelo nevarno početje, če pri tem nismo previdni. Na nekaj stvari moramo biti pozorni, še preden zakurimo ogenj. Pomembno je, da ustrezno uredimo prostor, kjer bomo kurili. Prostor primerno očistimo, da

kar najbolj zmanjšamo nevarnost, da bi z našim malim ogenjčkom povzročili velik požar. Z ognjišča in okolice tako očistimo suho listje in travo, odstranimo travnato rušo in ogenj pred širjenjem zavarujemo še s kamni. Ko kurimo ogenj, imejmo pri roki tudi ustrezno gasilno sredstvo, kot so denimo voda, zemlja, pesek ali travnata ruša.

ZRAK

V primeru požara moramo takoj obvestiti gasilce in policijo, ki bodo nato ustrezno ukrepali. Zato bi moral prav vsak poznati naslednji telefonski številki: 112 za gasilce in 113 za policijo.

Za gorenje se potrebuje tri stvari: dovolj visoko temperaturo, gorivo in dovolj zraka (kisika) - če katere od teh sestavin ni, ogenj ne bo (več) gorel. Ogenj pogasimo tako, da

“odstranimo” enega od pogojev za gorenje. Oglej si spodnjo sličico in ugotovi, na katerega od pogojev gorenja vplivajo spodnja gasilna sredstva!

Kurjenje ognja je eno najlepših doživetij pri tabornikih, skupaj pa se potrudimo, da tako tudi ostane.

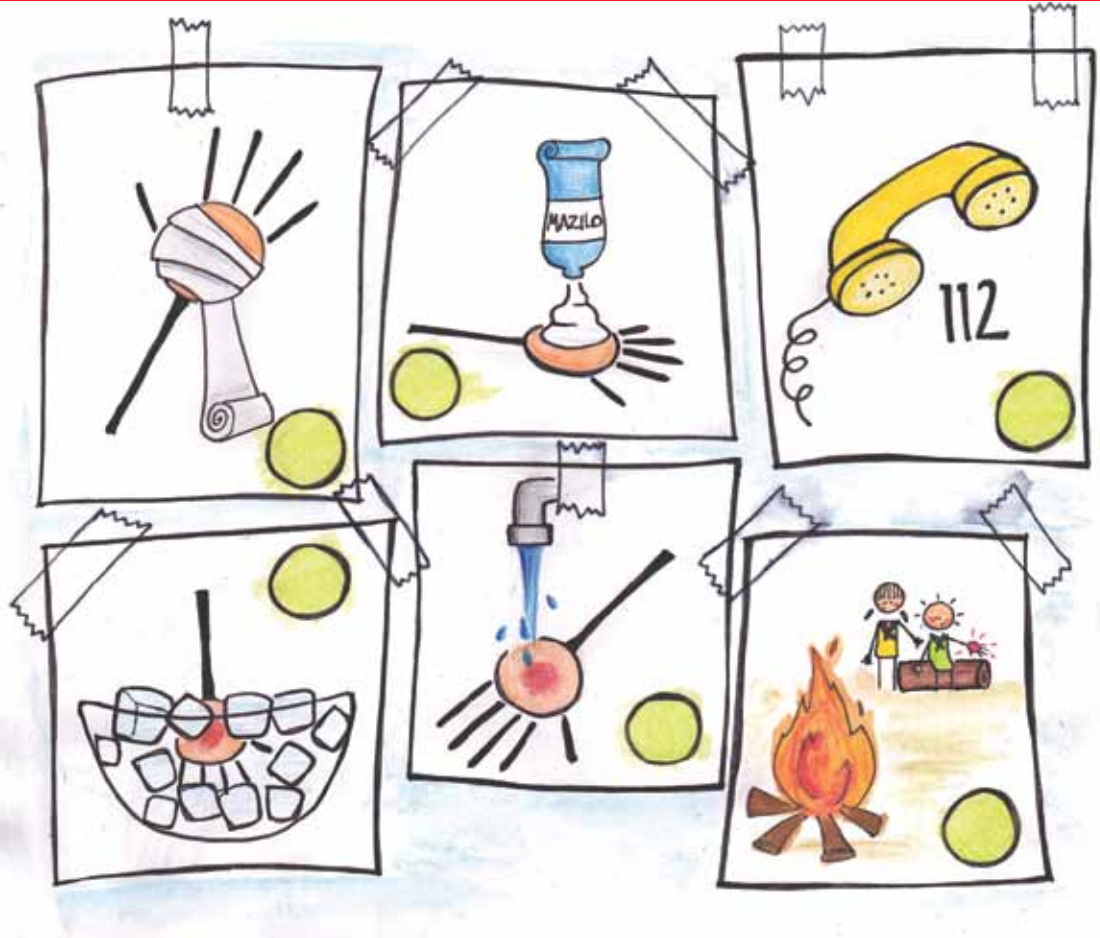
Naučite se kuriti ognje in osvojite MČ veščino Poznavalec ognjev. Starejši MČ-ji nadgradite svoje znanje z veščino Robinzon.

Auč, peče!

Besedilo in risbe: Urša Može

Ker smo taborniki velikokrat v bližini ognja, se včasih zgodi, da se kdo opeče. Kaj moramo narediti? Kako mu pomagamo?

Sličice oštevilči, kot si sledijo po vrsti in jih poveži z besedilom. Vendar pozor: navodilo je premešano, dve sličici pa sta vsiljivki, saj kažeta kako ne smemo ravnati z opeklinami. Poišči ju!

- Opečeno mesto hladimo pod **HLADNO** tekočo vodo vsaj 15 minut (če nimamo tekoče vode, lahko uporabimo brisače, namočene v hladni čisti vodi).
- Opekline povijemo s sterilno gazo in povojem.
- Opečeno osebo umaknemo na varno, stran od ognja. Če je treba, ogenj pogasimo.
- Če je opekline huda, kličemo 112.

Skrivne pisave

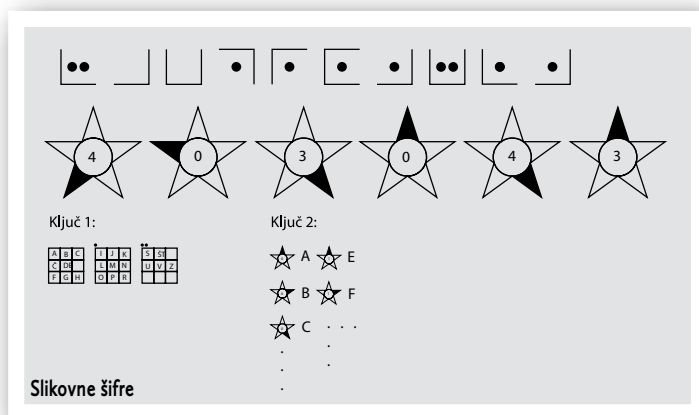
Besedilo in slike: Mojca Galun

Šifriranje in tajne pisave obstajajo, od kar se je med ljudmi povečala pismenost. Za potrebe taborne pošte in pisanja skrivnim prijateljem so zanimive predvsem osnovne oblike šifriranja.

Oblike šifer

Slikovne šifre. Sestavljene so iz slikovnih znakov. Najbolj znana slikovna abeceda pri tabornikih je Morsejeva abeceda.

Alfanumerične šifre. Tiste šifre, ki vsebujejo alfanumerične znake (črke in številke).

Šifrirne metode

Monoalfabetska zamenjalna šifra: Pri tej metodi se neka črka odprtega teksta zamenja z neko črko (vedno isto) tajne abecede. Taka tajna abeceda se lahko izdelata na več načinov (pod originalno abecedo lahko najprej napišemo geslo (vsaka črka samo enkrat) in nato po vrstnem redu v abecedi neuporabljene črke). Ker se zadnje črke originalne abecede nadomeščajo z istimi črkami, je zaželeno (boljše za varnost), da so v geslu tudi črke s konca abecede.

Original: A B C Č D E F G H I J K L M N O P R S Š T U V Z Ž
 Ključ: T A B O R N I Ž U L J C Č D E F G H K M P S Š V Z

Primer: sporočilo SKAVT ROKI POKI šifriramo v KCTŠP HFCL GFCL
 (geslo ključa je TABORNI ŽULJ)

Polialfabetska zamenjalna šifra: Z njo označujemo postopek, pri katerem šifrirano črko dobimo s kombinacijo več tajnih abeced.

“Cezarjeva šifra z naraščajočim indeksom” je izboljšana Cezarjeva šifra. Za šifriran znak vedno izberemo črko, ki je v abecedi za toliko mest naprej kot pozicija črke v originalnem tekstu.

Original: J U T R A N K A
 Pozicija: 1 2 3 4 5 6 7 8
 Šifriran tekst: K Z Z U E T S H

* J+1=K, U+2=Z, T+3=Z, ...

“Cezarjeva šifra”: Razvil jo je Cicerov osvobojeni suženj Tiron (Marcus Tullius Tiro). Ker jo je veliko uporabljal Julij Cezar za šifriranje svojih sporočil, je znana kot Cezarjeva šifra. Čeprav je sistem izredno enostaven, je bil verjetno za tedanje Galce in Germane “nezlomljiv”. Namesto gesla je pri Cezarjevi šifri celotna abeceda zamaknjena za neko število (ključ). Cezar je uporabljal ključ 3 (A→Č, B→D, ..., Ž→C).

Z vodom se naučite sporazumevanja u Morsejevi abecedi in semaforju ter izboljšajte svojo uvrstitev na mnogoboju! Obenem pa osvojite še GG večino Signalist.

Vinklerjeva abeceda ali semafor

Druga zelo znana taborniška šifrirana pisava - Vinklerjeva abeceda se je v 19. stoletju uporabljala za optično komunikacijo med ladjami, z razvojem radijske komunikacije pa se jo uporablja bolj redko.

To je bil zelo priljubljen način komuniciranja, saj je bilo pošiljanje sporočil hitrejšo in v utripajoče luči, vendar se je večinoma uporabljala podnevi

in v omejenih razdaljah (manj kot dva km).

Poleg tega pa je ta način tudi bolj varen, saj je manj možnosti za prisluškovanje.

Uporablja se kvadratne zastavice dveh barv: na morju rdeče/rumene in na kopnem belo/modre. Včasih se je uporabljalo rdeče/bele. NATO standard za pomorsko komunikacijo je 15 besed na minuto.

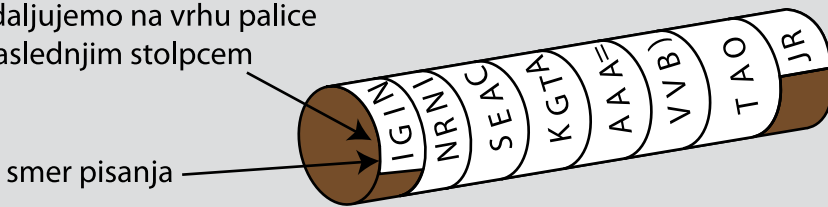
Morsejeva abeceda

Morse Samuel Linley Brese je bil severnoameriški slikar in izumitelj. Leta 1837 je sestavil abecedo iz točk in črtic. Po njem jo imenujemo Morsejeva abeceda.

Prenašamo jo lahko z zastavicama, piščalko, lučjo, zrcalom, trkanjem na steno, zakrivanjem in odkrivanjem ognja, dimom itd. Dogovoriti se je treba za posebne znake, in sicer za začetek oddajanja, za nepravilno oddano ali sprejeto črko (ali besedo), za konec besede ali šifre, konec stavka, konec oddajanja in še kaj.

E .	T -	K -.-	F ...
I ..	M --	X -.-	L -..
S ...	O ---	P .-. .	Y -. -.
H		R .- .	Q -.- .
A . -	N - .	J .- - -	G - - .
U .. -	D - ..	C - . - .	W . - -
V ... -	B - ...	Z - - - .	
1 .- - - -	6 -		
2 .. - - -	7 - - . . .		
3 ... - -	8 - - - . .		
4 .... -	9 - - - - .		
5	0 - - - - -		

ko nam zmanjka prostora, nadaljujemo na vrhu palice z naslednjim stolpcem

Tajnopis, ki ga dobimo, ko razvijemo besedilo iz slike, se glasi: IGINNRNISEACKGTAAAA=VVB)TAOJR

Scytale - metoda Špartancev

Zelo uporabna za taborno pošto pa je tudi "scytale" - špartanska metoda. Za kodiranje potrebujemo palico, na katero navijemo papirnat trak in besedilo zapišemo po dolžini palice.

Prejemnik uporabi palico istega premera, kot jo je uporabljal pošiljatelj, na katero zavije listek, da lahko prebere sporočilo.

Seveda pa pri pisanju tajnemu prijatelju ne smemo pozabiti na skrivnosti nevidne pisave, ki nam jo omogočajo limonin sok, mleko, ali če želimo najlepšo pisavo, kar brisalec za nalivnik.

Pripomočki za peko nad žerjavico

Besedilo in fotografije: Tomaž Sterniša

Komu še ni padel kos pasje radosti s palice v ogenj? Ali pa se je hrenovka zapekla samo na eni strani? Vsak, ki se mu je to že zgodilo, ve, da se spleča malo potruditi pri pripravi pripomočkov za peko.

Običajno zadostuje, če namesto palice uporabimo rogovilo. Če pa imate pri roki oster nož in dovolj časa, si lahko sami izdelate pripomoček, ki vam ga bodo prijatelji zavidali. Vilici, prikazani v prispevku, sta "osnovna modela", razmislite o izboljšavah.

Največkrat za izdelavo podobnih pripomočkov uporabimo lesko, ker je skoraj povsod dostopna, njen les pa zelo žilav in zlepa ne počí. Izogibamo se palic iz lesa, ki ima zelo izrazit vonj (na primer bezeg), saj je lahko neprijetno, če se hrana, ki jo pečemo, navzame neprijetnega vonja. Tudi uporabi vej strupenih grmov se raje izognimo, čeprav nisem še nikoli slišal, da bi bilo komu slabo zaradi uporabe palice iz brogovite ali dobrovite. Tisa, ki bi lahko povzročala težave, pa

je pri nas zelo redka in je zelo nepriročna za izdelavo pripomočkov za peko nad žerjavico.

Izberemo svežo palico, debeline približno 1,5 do 2 cm in vsaj meter dolgo ter olupimo del palice, ki ga obdelujemo. Pri peki se lubje rado zažge in okus ni vedno prijeten. Sploh pa palica tako lepše izgleda. Nikar pa ne lupite lubja na ročaju, saj je sveže olupljena palica vlažna in spolzka, zato jo je težko obračati. Palica mora biti dovolj dolga - ko se dim kadi v oči, je vsak centimeter pomemben.

Na olupljenem delu palico ošilimo, nato pa jo z ostrim nožem previdno dvakrat razcepimo (Slika 1). Nož najbolje nadzorujemo, če režemo tik ob ročaju. Mogoče ne bo uspelo v prvem poskusu, z malo vaje pa bo šlo. Čeprav je malo nerodno, je pametno držati palico v roki vsaj 20 cm stran od območja rezanja. Saj že veste, varnost je na prvem mestu!

Na koncu naredimo samo še dve zagozdi, ki bosta držali krake vilic narazen (Slika 2). Prva zagozda mora biti dovolj ozka, da se kraki ne zlomijo (če malo počijo ni nič hudega), druga pa primerno širša, da so kraki enakomerno razprti. Zdaj manjkajo samo še ogenj, klobasa in seveda dobra družba.

Na Sliki 3 je prikazan še en način, kako izdelati vilice za peko. Pravzaprav gre za zelo poenostavljeno verzijo osti, ki je za ribolov popolnoma neustrezna (razen v ribarnici), za peko ribe nad žerjavico pa čisto primerna. Ribjo pečemo na šibkejšem ognju kot ostalo meso, zato vrvica ne bo pregorela. Za vsak slučaj lahko vrvico pred peko tudi zmočimo.

Paraplegiki

Besedilo: Petra Mršnik

V Rodu snežniških ruševcev Ilirska Bistrica so izredno ponosni na vod Paraplegikov, ker ga sestavlja sedem zares legendarnih fantov. Štivec, Tado, Zuchow, Jrži, Blas, Fruc in Filc poleg tabornikov obiskujejo 6. oziroma 7. razred OŠ in še dodajajo, da so za fotografijo potrebovali strokovnjake (zaradi vozičkov).

Prihajamo ... s planeta Paraplegus, Ilirsko Bistrico smo osvojili s svojimi "mad skills". Sedaj trdimo, da je tu naš dom. Ampak tiho, okej?

Paraplegiki smo ... "braća bez gaća", za svoje standarde bogati, aktivni, sodelujemo na vseh mogočih akcijah. Če le lahko, si kupimo lizike.

Naša posebnost je ... "freerunning" - ne moremo biti pri miru. In čeprav smo carji, redkokdaj pridemo popolnoma vsi na sestanek.

Komaj čakamo ... Dedka Mraza, vesoljce, pa tudi sestanek, na katerega bomo prišli prav vsi člani in vodnik.

Na mnogoboju bomo ... dali vse od sebe, da bomo prvi - kot vedno!

Ko smo na taborjenju ... se imamo zakon, eden od nas vedno postane naj tabornik, organiziramo krst in pripravimo skeče za ob ognju.

Najboljša taborniška hrana so ... Nutella, Barni in lizike.
Ko bomo PP-ji ... bomo jedli kokice in učili mlajše, da bodo zakon, kot smo mi.

Naši vzorniki so ... Popaj, Chuck Norris, naš vodnik (itak), Kahl Ehjavec in terminator.

V prihodnosti si želimo ... dobiti tri majhne kroglice ter da nam oživijo roke in noge.

Zaobljubljen sebi, delu in tabornikom

Besedilo: Barbara Bačnik - Bača,
fotografija: arhiv intervjuvanca

Matija je Tabornik z veliko začetnico, s številnimi inovativnimi poslovnimi idejami in socialnim čutom. Predvsem pa z občutkom za prav in narobe. V današnjih časih je še posebej pomembno, da smo pravični do okolice, soljudi in sebe, razmišlja Primorec.

Matija Krkač (RSG Koper), informatik (samouk)

Kako in kdaj se je začela tvoja taborniška pot?

V četrtem razredu OŠ sem se pridružil tabornikom zgolj na taborjenju in se seveda navdušil. Toda v kraju, v katerem živim, taborniki takrat niso bili vseskozi aktivni. Šele več kot 10 let kasneje sem se jim znova pridružil na povabilo prijatelja iz Izole.

Kaj si vedno sanjal, da bi rad postal?

Oh, česa vse nisem sanjal. Od zidarja, zaporniškega paznika do pilota ...

Kaj si po izobrazbi in katera šola ti je ostala v najlepšem spominu ter zakaj?

Če bi opravil splošno maturo in nekaj izpitov za četrti letnik, bi bil gimnazijski maturant. Obe, osnovna in srednja šola sta mi ostali v lepem spominu. Prva, ker ima najlepši razgled na svetu, druga, ker smo počeli nepopisne neumnosti.

Katere kompetence te odlikujejo? Zakaj meniš, da si dober v tem, kar delaš?

Predvsem izkušnje, predanost in iznajdljivost. To, da sem dober,

menijo nekdanji sodelavci in zdaj partnerji ter stranke, zato bi morali njih vprašati.

Kako je taborništvo vpleteno v tvoje delo, službo?

Najpogosteje tako, da vmes kaj postorim za tabornike (za oddih). Če pri kom uzrem kaj odsluženega in še vedno uporabnega, to izprosim za tabornike. Na ta način smo privlekli piši-briši tablo, več računalnikov, več barvnih tiskalnikov in celo goro pisarniškega materiala. Ker sem bil tudi sindikalni zaupnik v prejšnji službi, ne morem mimo dejstva, da so mi prišle prav socialne veščine, ki sem jih izpilil prav pri tabornikih.

Kateri del tvojega poklica oziroma službe ti je najbolj in kateri najmanj pri srcu?

Najbolj pri srcu mi je delo, pa kakršno koli že. Ne maram neskončno dolgih telefonskih klicev, ki mi pregrevajo uhelj, in kratkih rokov oziroma časovnega pritiska.

Kako se ponavadi začne tvoj delovni dan?

Ker nisem v rednem delovnem razmerju, zelo različno. Ko so večji

projekti na koledarju, vstajam zelo zgodaj. Ko je koledar nepopisan, vstajam takrat kot ostali.

Kaj si na podlagi svojega dela spremenil v svojem življenju in bi priporočil vsakomur?

Veliko več sprememb je potekalo v obratni smeri. V prvi redni službi sem bil sprva precej napet zaradi pomanjkanja kadra (sodelavcev), tako da sem se moral po enem letu skoraj dobesedno pogovoriti sam s seboj. Obljubil sem si, da bom delal bolj pošteno do sebe, ne le do drugih! Zdaj k problemom pristopam umirjeno, a z nič manjšo vnemo, in opazil sem, da sem veliko bolj učinkovit.

Česa si želiš v prihodnosti na področju svojega dela?

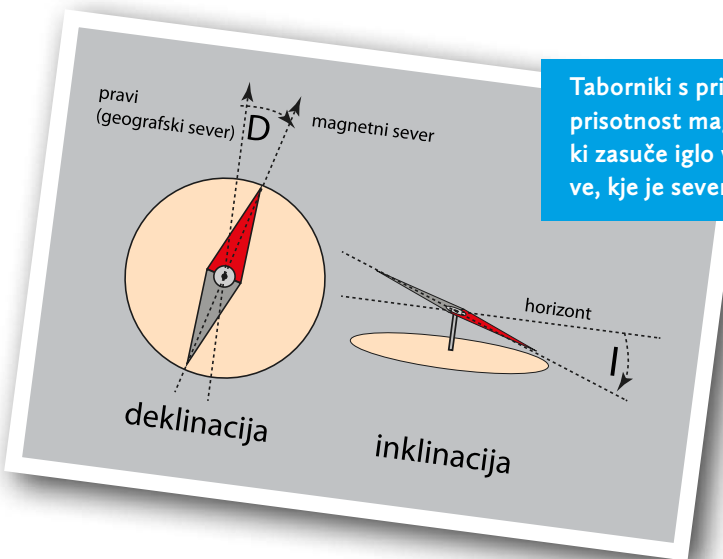
Predvsem, da bi država na pravi način spodbujala podjetništvo in konkurenčnost ter da bi se ozaveščenost o zdravju pri delu precej povzpela, v mislih imam (ne)ergonomičnost pripomočkov oziroma kar celih delovnih mest.

Geomagnetizem

Besedilo: Jure Zmrzlikar

Taborniki s pridom uporabljamo Zemljino lastnost: prisotnost magnetnega polja. Toda, ali nam je izvor sile, ki zasučje iglo v pravo smer, zares poznan? Kako kompas ve, kje je sever?

Dokaj poznano je, da so kompas iznašli stari Kitajci. Pojav, da se določene kamnine poravnajo v smeri sever-jug, je bil znan že dve tisočletji pr. n. š. Manj znano je, da je kompas sprva služil kot ezoterični pripomoček. Premožni Kitajci so z nameščanjem posebnih kamnin magnetno uravnovesili svoja bivališča po principih feng šuja. Okoli leta 1000 so odkrili tudi njegovo vrednost pri navigaciji. Tako se je do začetka 13. stoletja po svileni poti prebil v Evropo.

V Grčiji sta bili znanost in filozofija ista reč, zato so se filozofi ukvarjali tudi z magnetnimi minerali. Nekateri so trdili celo, da ima mineral magnetit dušo. V južni Turčiji je bila v času Rimskega imperija provinca Magnesia, od koder je prihajala večina kamnine, bogate z mineralom magnetitom. Odtod torej ime magnetizem. Do 14. stoletja je bila vsaka ladja angleške mornarice opremljena s kompasom. Pričela so se sistematična merjenja in kmalu so ugotovili, da se smer, v katero kaže magnetna igla, in smer severnice (geografski sever) razlikujeta. Še huje, spreminjata se s krajem. Pojav danes poznamo pod imenom magnetna deklinacija. Ugotovili so še eno lastnost magnetnega polja Zemlje: če pustimo da se igla giblje prosto tudi v smeri gor-dol, se ne bo poravnala z ravnino Zemlje temveč bo kazala pod nekim kotom v notranjost. Pojav je dobil ime inklinacija. V Ljubljani letos deklinacija znaša $2^{\circ}34'$ in se povečuje za $4'$ letno. V Braziliji pa je na primer znašala preko -25° . Poskusite tam odmeriti azimut s karte in napasti KT le s kompasom!

Danes vemo, da zemeljsko polje izvira iz tokov kovin v tekočem zunanjem jedru Zemlje. Mnogo lastnosti polja nam je še neznanih, npr. časovne spremembe polja. Najbolj razvpit pojav je seveda obrat zemeljskega polja. To je dogodek, ko magnetno polje planeta zamenja pola: magnetni sever se zamenja z južnim. Če je koga postalo strah: obračanje traja nekaj tisoč let, zato le brez skrbi. Zadnjih 400 let polje sicer izgublja na moči, kar nekateri razlagajo kot pripravo na obrat, spet drugi pa kot normalno nihanje. Morda še to: zaradi magnetnega polja se orientirajo tudi mnoge kamnine. S poznavanjem zgodovine polja so tako geologi lahko rekonstruirali gibanje celin skozi zgodovino.

Več branja: http://en.wikipedia.org/wiki/Earth's_magnetic_field

Preizkusite svoje znanje orientacije na Republiškem orientacijskem tekmovanju (ROT), ki ga letos med 28. in 30. septembrom organizira Rod zelenega žirka Žiri. Posebna cena za prijave do 1. avgusta. Več na rot.ziri.info.

Solata

Potrebujemo mlade smrdljivkine liste, ki jih dobro očistimo, česen ali čemaž, sol, oljčno olje in kis ali limonin sok. Da liste zmehčamo lahko dodamo topel kuhan krompir.

Smrdljivkina juha 1.

Potrebujemo: 4 pesti opranih listov navadne smrdljivke, 2 korenčka, 1 majhno cvetačo, 1 pest koprivinih listov, 1 drobno čebulo, drobnjak, peteršilj, poper, sol, 2 žlici oljčnega olja, 1 jajce, vodo.

Priprava: Sesekljano čebulo, drobno narezane liste navadne smrdljivke, korenček in koprivine liste prepražimo na olju, prilijemo 1 liter vode, dodamo poper, sol in sesekljan česen. Na koncu pridamo še drobno narezan peteršilj in umešamo stepeno jajce. Na krožniku juho potresemo še z drobno narezanim drobnjakom.

Smrdljivkina juha 2.

Potrebujemo: 2 pesti listov navadne smrdljivke, kopriv in regrata, 1 drobno čebulo, 2 korenčka, 2 krompirja, 1 dl kisle smetane, poper, sol, 2 žlici oljčnega olja.

Priprava: Sesekljano čebulo, drobno narezana korenčka prepražimo na olju, nato dodamo sesekljane liste regrata, navadne smrdljivke in kopriv ter na kocke narezan krompir. Zalijemo z enim litrom vode in pustimo vreti pol ure. Na koncu dodamo sol, poper in kisló smetano.

Navadna smrdljivka (Aposeris foetida)

Besedilo in fotografije: Kosobrin

Navadna smrdljivka je zelnata trajnica. Listi so pritlični, goli ali pičlo dlakavi, škrbinasto pernat, s skoraj rombastimi roglji, končni je trikoten. Koški so ovršni, pred cvetenjem kimasti. Socvetišče je plosko in brez lusk. Cvetni venec je rumen. Raste v gozdovih, grmiščih in meliščih od nižine do približno 1300 m nadmorske višine po celi Sloveniji.

Učinkovine: čreslovine, grenčine, eterično olje, holin, beljakovine, rudninske snovi, vitamini A, B in C.

Uporabnost: uporabimo jo lahko kot solato, juho in prikuho.

Zdravilnost: pospešuje izločanje žolča in seča, čisti kri, uravnava izločanje prebavnih žlez, pomaga pri vnetju želodčne sluznice, ureja presnovo in poživlja, pomaga pri izločanju ledvičnih kamnov.

Besedilo: Primož Kolman

Poiščimo Saturn

Saturn je zagotovo najlepši planet Osončja. Njegova značilnost so obroči, ki jih je prvi zaslučil Galileo Galilei, ko je leta 1610 proti njemu usmeril svoj teleskop. Galilei se je sicer zmotil, saj je zaradi slabega teleskopa predvideval, da gre za dve luni. Da gre dejansko za obroče, je prvi ugotovil Christiaan Huygens leta 1655, Giovanni Domenico Cassini pa je leta 1675 odkril temnejši pas znotraj obročev, ki ga danes imenujemo Cassinijeva ločnica. Po njem se imenuje tudi vesoljska sonda, ki danes kroži okoli planeta, sonda Huygens pa je pristala na Saturnovi luni Titanu. Saturn je sicer plinast planet, ki ga pretežno sestavljata vodik (75 %) in helij (25 %), obroč okoli planeta pa je sestavljen iz bolj ali manj velikih trdnih delcev in prahu. Nastanek obročev ni z gotovostjo poznan in dopušča mnoge špekulacije.

Slika Saturna, ki jo je posnela sonda Cassini. Zanimiva je igra svetlobe in senc. Senca planeta na obročih in senca obročev na planetu. (vir: Wikimedia Commons)

Skica večernega neba v maju naj služi kot pomoč pri iskanju Saturna. Ko ga enkrat najdete, se zares splača uporabiti teleskop.

Na nebu je Saturn svetel kot najsvetlejša zvezda. Če pa bomo hoteli videti njegove obroče, bomo morali uporabiti močnejši teleskop. V maju je Saturn viden celo noč in je prav zdaj najbolj primeren za opazovanje. Zvečer ga najdemo približno na jugovzhodu, ob polnoči na jugu in proti jutru na jugozahodu-zahodu. Saturn se kot vsi planeti od zvezd navidezno loči po tem, da ne utripa, oziroma sveti mnogo bolj konstantno kot zvezde. Po tej lastnosti tudi sicer najlažje ločimo planete od zvezd.

Pri iskanju Saturna si pomagajmo s skico. Najprej poiščimo Veliki voz, ki je del Velikega medveda. Potem v smeri, ki jo kaže oje poiščimo zvezdo Arktur. Od tod ni več daleč do svetlega para - Saturna in Spike. Spika je glavna zvezda v Devici in lahko primerjate utripanje Spike in Saturna. Za orientacijo so na karti označeni še Mars v ozvezdju Lev ter nekatera ozvezdja zodiaka, ki jih tudi lahko najdete na nebu.

Prehod Venere čez Sončevo ploskev

Prehod Venere čez Sončevo ploskev je zelo, zelo redek pojav. Če boste zamudili tega, ki se bo zgodil 6. junija, potem ga v živo ne boste več videli. Naslednji prehod se bo namreč zgodil šele leta 2117. Tokrat ne gre čez Sonce Luna, ampak planet. In to planet, ki je najbližje Zemlji. Iz Evrope bo možno opazovati zadnjo fazo prehoda 6. junija zjutraj, takoj po Sončnem vzhodu. Več o prehodu v naslednji številki.

Prehod iz leta 2004: projekcija Sonca na steno zatemnjene sobe. Tista temna pika je Venera.

Uporaba mačete

Besedilo in fotografije: Tomaž Sterniša

Mačeta je orodje, ki ga v naših razmerah razmeroma redko uporabljamo. Mogoče tudi zato, ker se na našem tržišču pojavlja zanemarljivo malo kvalitetnih mačet in ker se za uspešno (varno) delo z mačeto potrebuje kar nekaj vaje in izkušenj. Mogoče se zdi dolgočasno, ker kar naprej poudarjam varnost pri delu, vendar je pri mačetah to še malo bolj pomembno kot pri drugih ostrih orodjih.

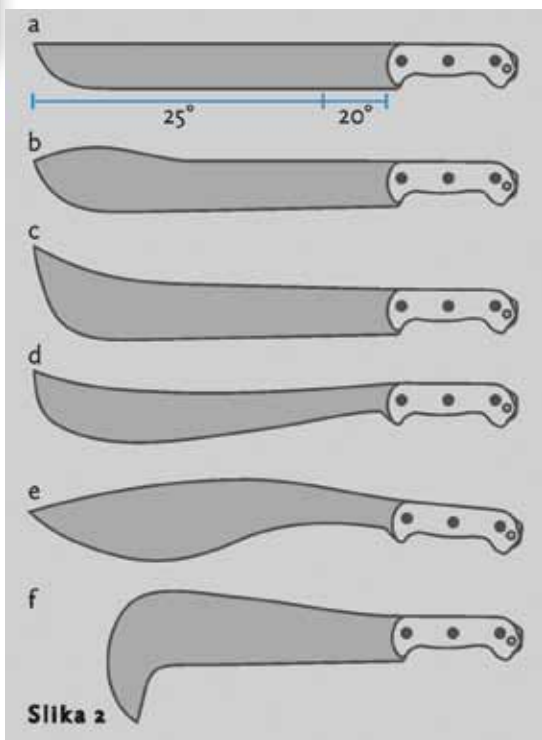

debela rezila, indijski (pakistanski) "kukri" (Slika 2e) pa je lahko debel tudi 10 mm. Vejnika (Slika 2f) verjetno ni treba posebej opisovati, saj je tradicionalno kmečko orodje, razširjeno pri nas in po celi Evropi.

Dolžina in debelina rezila je najbolj povezana z načinom uporabe. Lahke, tanke in daljše mačete so primerne za sekanje grmičevja, trsja, za čiščenje terena in podobno, mačete s krajšim in debelejšim rezilom pa se bolje obnesejo pri delu s tršim lesom. Za naše razmere so po mojem mnenju primerne mačete z rezilom, dolgim od 30 cm do največ 50 cm, težke od 0,5 do 1 kg. Pri tem upoštevajte, da dobra sekira, ki jo lahko vzamemo s seboj na bivakiranje, tehta približno 1 kg in je v naših razmerah bolj vsestransko uporabna kot mačeta.

Ime mačeta izvira iz devetnajstega stoletja, ko so v španski vojski tako poimenovali dolge nože, ki so jih uporabljali kot osebno orožje, pa tudi kot orodje. Ko se je proizvodnja jekla pocenila, so mačete postale množično orodje za delo v kmetijstvu po celem svetu. Zaradi zelo različnih namenov rabe je nastalo veliko tipičnih oblik mačet, ki se zelo razlikujejo po obliki, dolžini in debelini rezila, po obliki ročaja in po načinu izdelave.

Na Sliki 2 je prikazanih nekaj najbolj priljubljenih tipov mačet. Zgornje tri (Slika 2a,b,c) so "latinska" (tudi "bush"), "bolo" in "panga" mačete. Najdemo jih na skoraj vseh kontinentih, dolžine rezil so zelo različne, vse pa imajo relativno tanka rezila (okrog 2 mm, proti vrhu lahko celo tanjša, "bolo" pa okrog 3 mm). Mačete z obliko "parang" ali "golok" (Slika 2d), ki so zelo razširjene v severovzhodni Aziji in na Tihomorskih otokih, imajo praviloma 5 mm in več

Preden se odločite za nakup mačete, dobro premislite in se vprašajte, ali jo zares potrebujete. Na več spletnih straneh sem zasledil obvestilo, da pri nakupu mačete prodajalec upravičeno predvideva, da je kupec usposobljen za uporabo mačete in zato prodajalec ne prevzema nobene odgovornosti za možne poškodbe. Opozorilo je zelo na mestu, mačeta je bolj nevarno orodje od sekire. Za varno delo z mačeto velja vse, kar je napisano v zadnji številki Tabora o delu s sekiro. Posebnost je to, da je ostrega dela pri mačeti bistveno več. Zaradi ostrine, ki sega skoraj do ročaja, se poveča možnost poškodbe stegna nad kolonom, kar je lahko zelo huda poškodba. Seveda lahko zmanjšamo možnost poškodb, če upoštevamo dejstvo, da pri delu z mačeto več dosežemo s pravilno tehniko sekanja kot z grobo silo. Testi na spletu, kjer poskušajo čim debelejšo palico presekat z enim udarcem, so reklamna poteza proizvajalcev in nimajo nobene povezave s pravilno uporabo mačete.

Dobro uravnotežena mačeta ima težišče običajno nekje na sredini mačete, pri lažjih je celo bližje ročaju. Le pri težjih mačetah (Slika 2b "bolo", Slika 2e "kukri") je zaradi oblike glave mačete težišče bližje konici. Veliko večino mačet je treba pred prvo uporabo dodatno nabrusiti (kot približno 25°, del tik pri ročaju pa 20° ali celo manj za bolj fina opravila (Slika 2a)). Z dobro uravnoteženo in nabrušeno mačeto lahko podrete manjše drevo ali ošilite svinčnik, oboje brez velikega napora.

Ročaj ima pri mačetah posebno pomembno vlogo, saj je od njega odvisno, kako natančno lahko kontroliramo delo z mačeto. Pogosto je ročaj prevelik in samo grobo obdelan. Taka mačeta je namenjena izkušenemu uporabniku, ki bo ročaj sam prilagodil svojim zahtevam. Žal se pogosto zgodi, da je, pri sicer kvalitetni cenejši mačeti, ročaj tako slab in razmajan, da ga je treba pred prvo uporabo popolnoma preurediti ali celo zamenjati.

Delo z mačeto

Ročaj mačete objamemo s palcem in kazalcem, kot je prikazano na Sliki 3a. Ostali prsti se le rahlo dotikajo ročaja, na sliki so iztegnjeni samo zaradi nazornosti prikaza. Tak prijem omogoča gibanje rezila nazaj-naprej pri zamahu oziroma udarcu. Šele tik preden rezilo zadane vejo (ali kar pač sekamo), stisnemo ročaj z vsemi prsti in zapestje zavrtimo naprej (Slika 3b). Za usklajeno sekanje z mačeto se potrebuje nekaj vaje, ko pa pridobimo izkušnje, je delo lažje. Z mačeto sekamo pod kotom približno 45°, nikoli pa pravokotno na vejo ali deblo.

Pri sekanju debelejših vej je zamah enak kot pri sekanju s sekiro, mačeto dvignemo nad glavo ali celo za hrbet. Pri udarcu zapestje miruje, šele tik pred zadetkom zapestje zavrtimo naprej. Ne pozabite na palec in kazalec.

Pri lažjih opravilih in kjer je malo prostora, smer udarca nadziramo z zamahom iz komolca, hitrost krožnega gibanja rezila pa zagotovimo z obračanjem zapestja (Slika 4).

Zelo pomembno je, da pravilno ocenimo moč, ki jo potrebujemo za določeno opravilo. Če uporabimo premalo moči, moramo udarec ponoviti. Če sekamo s preveliko silo, se krožno gibanje mačete lahko nekontrolirano nadaljuje in pojavi se možnost poškodbe. Ko s preveliko silo sekamo na primer ležeče deblo, se lahko rezilo v lesu zagozdi, pri premočnih udarcih pa se preko ročaja na roko prenašajo vibracije, kar povzroča utrujenost. Pri pravilnem delu z mačeto napravimo za isto opravilo več udarcev kot s sekiro, a pri tem uporabimo manj energije.

Taborniški mnogoboj

Besedilo: Tadej Pugelj - Puggy

Zgodovina organizacije mnogobojev ima pri tabornikih že zelo dolgo brado. Prvič je bil mnogoboj izpeljan na drugem zletu ZTS na Ostrožnem leta 1954. Od takrat naprej poteka vsako leto in tako bo letos že 58. državni mnogoboj, ki bo potekal od 15. do 17. junija v Murski Soboti.

Namen mnogoboja je bil že od začetka pregled dosežkov osvojenega taborniškega znanja tako na ravni ekipe kot celote kot tudi vsakega posameznika. V Zgodovini taborništva Rudolfa Wölleja lahko zasledimo zapis: "Taborniški mnogoboj je bil predlagan na drugi letni skupščini organizacije leta 1953 kot stalna tekmovalna oblika pri izpolnjevanju našega programa in kot gibalno za boljše rezultate."

V prvih letih so tekmovalle le tabornice in taborniki (kategorija TT od 12 do 18 let), in sicer le v panogah postavljanja in podiranja šotora, signalizaciji in orientacijskem teku. Leta 1957 pa so se jim na mnogoboju pridružili tudi MČ-ji; iskali so raznobarvne lističe, kurili ognje, nosili šotorske palice in se šli orientacijsko igro ter hojo po brvi. Kasneje so panoge delno spreminjali in dodajali: zadevanje v cilj, navpični met, skok v višino in daljino, med dvema ognjema, streljanje z zračno puško in šaljivo tekmovalje. Večinoma telesnim spretnostim so dodali še tehnične spretnosti in likovno izražanje ter tekmovalje v znanju pod naslovom Pokaži, kaj znaš. Leta 1959 je

bil prvič ločeno organiziran tudi ROT (republiško orientacijsko tekmovalje), v vmesnem obdobju imenovan tudi STPM (slovenski taborniško-partizanski mnogoboj). V času skupne države je potekalo tudi jugoslovansko tekmovalje JIPV (jugoslovanski izvidžački partizanski višebój), na katerem so ekipe iz Slovenije pogosto tudi zmagovale.

Mnogoboj se je vsebinsko začel preoblikovati v začetku osemdesetih let. Takrat so vedno bolj pogosti obiski tujih skavtskih skupin in akcij prinesli novosti, predvsem razvoj pionirskih veščin. Tako so se pri spretnostnih panogah najprej pojavili vozli, nato pa so bile panoge nadgrajene s pionirskimi objekti (signalni stop in ajanje).

Postavljanju šotora se je pridružilo šotorsko krilo, streljanje z zračno puško je nadomestilo lokostrelstvo. Dodano je bilo tudi tekmovalje za murne in grče, tako da sedaj lahko na mnogoboju tekmujejo vse starostne veje.

Mnogoboj poteka najprej na rodovi ravni (v nekaterih večjih rodovih), potem mestni in območni ravni in na koncu še na državni ravni. V preteklosti je veljalo, da so se na državni mnogoboj uvrstile le najboljše ekipe, danes pa na mnogoboju tekmujejo vse ekipe MČ, ki dosežejo 75 % točk. Pri ostalih skupinah omejitev ni. To je morda tudi razlog, da tekmovalje ni tako privlačno in se ga udeležujejo tisti rodovi, kjer je

Foto: Bizi

Foto: Bizi

udeležba tradicionalna. Po nekaterih anketah je razlog za neudeležbo poleg tradicionalne neudeležbe tudi strah članov (in vodnika) pred neuspehom (čeprav se pri tabornikih skozi aktivnosti največ naučimo - tudi na napakah), v nekaterih primerih pa tudi finančni strošek.

V želji po vrnitvi sijaja tekmovanju, ki je zaradi svojega namena trdno umeščeno v programsko ponudbo, so bili v zadnjem času poizkusi prenovitve (Žaboboj, spremembe nekaterih panog, več kreativnosti in družabnosti ...), vendar se korenite spremembe na ravni ZTS niso zgodile. Na zadnji delavnici na Skupščini ZTS v Kopru so udeleženci prispevali kar nekaj dobrih idej, ki jih bo Komisija za program za mlade vključila v prenovno te pomembne oblike taborniškega programa. Nenazadnje, organizacijo mnogoboja kot tekmovanja v znanju že vrsto let finančno sofinancira tudi šolsko ministrstvo, kar je svojevrstno priznanje, da so znanje, veščine in vrednote, ki jih skozi taborniški program razvijamo, pomembne za mlade v njihovem obdobju odrasčanja in kasneje v odraslem življenju.

Organizator Zveza tabornikov Slovenije, nacionalna skavtska organizacija, in soorganizator Društvo tabornikov Rod veseli veter iz Murske Sobotne razpisujeta

58. državni mnogoboj za vse starostne skupine.

Državni mnogoboj bo potekal v soboto, 16. junija, s pričetkom ob 8.45. Celotna akcija bo potekala od petka, 15., do nedelje, 17. junija.

Prenočevanje bo organizirano v šotorih. Udeleženci morajo prinesiti s seboj šotore in vso opremo, ki jo potrebujejo za bivanje v naravi, ter v veljavnih propozicijah določeno opremo za tekmovanje (loke, topografski pribor, pisala, ...). Za prehrano v soboto in nedeljo je poskrbljeno, za večerjo v petek pa morajo ekipe poskrbeti same.

Tekmovanje je organizirano za vse starostne veje. Pri tekmovalnih skupinah MČ I. - IV. lahko na državnem mnogoboju sodelujejo ekipe, ki so na rodovem ali območnem mnogoboju dosegle več kot 75 % vseh točk. Pri drugih tekmovalnih skupinah predhodne kvalifikacije niso potrebne. Razvrščanje po tekmovalnih skupinah je določeno s splošnimi določbami v Zborniku propozicij za taborniške mnogoboje, sprejetim 7. maja 2008.

Tekmovalci morajo imeti s seboj taborniško izkaznico, veljavno za leto 2012, in potrjeno kartico zdravstvenega zavarovanja. Rodovi morajo poskrbeti za odgovorno in usposobljeno vodstvo ekip.

Urnik, aktualna pravila, izžrebane panoge, štartnina in rok prijav bodo posredovani preko e-pošte in drugih e-medijev v rodove.

Vabimo vse sodnike z opravljenim sodniškim seminarjem, da se nam pri izvedbi mnogoboja pridružijo. Svojo prijavo pošljite čimprej, najkasneje do 10. junija 2012 na zts@guest.arnes.si (v zadevo e-sporočila vpišite "Sojenje na državnem mnogoboju").

Poleti na tečaj

Čas za nova znanja in usposabljanje kadrov

Besedilo: Domen Uršič - Medo,
načelnik za vzgojo in izobraževanje
ter delo z odraslimi v ZTS

Šotor dom, narava mati,
oče grom, gozdovi brati ... s
kančkom duha po kredi in vonju
po knjigah - to so sopomenke
taborniškega poletja vseh tistih,
ki se boste odločili in stopili na
pot še odločnejšega delovanja
v taborništvu. Izobraževanja v
Zvezi tabornikov Slovenije so
namenjena osmišljanju vsebin,
ki se zdijo na prvi pogled neure-
jen predalnik v zakotni sobi.

Poslanstvo taborništva je prispevati k vzgoji mladih s pomočjo vrednostnega sistema, ki sloni na prisegi in zakonih. Naš cilj je mladim omogočiti, da se polno uresničijo kot posamezniki in tvorno sodelujejo v družbi.

V našo skupno zgodbo vstopamo v različnih točkah življenja. Nekateri se nam pridružijo že kot murni, drugi najdejo taborništvo šele v srednji šoli, mogoče celo pozneje. A vsi skupaj smo del taborništva, ki s svojstvenim pristopom omogoča vsem članom, da uresničujejo svoje želje in premagujejo strahove v varnem okolju organizacije. Najprej pa nekaj besed o tem, kaj sploh počnemo.

Vzgoja v taborništvu

Taborniki se v svoji različnosti učimo opazovati svet, oblikovati svoje stališče, ga zagovarjati in takrat, ko je to treba, tudi popuščati. Učimo se biti odprti sebi in drugim. V svetu, kjer je najlažje popustiti in se vdati v usodo, poskušamo ozavestiti pomen medsebojne odvisnosti in povezanosti, tako znotraj naše dežele kot navzven. Ker pa je naš svet za vsakega od nas drugačen, se trudimo mlade naučiti, da je edina prava pot, če izprašujejo samega sebe, preverjajo pravilnost svojih ravnanj in vrednot, ki se jim nemalokrat zdijo samoumevne in nepomembne.

Svoboda je učenje svobode. Na prvem mestu spoznavanje samega sebe, svojih napak, sprejemanje

sebe in pravica do izbire, da na svoj način osmisliš svoje življenje. Taborništvo je učenje svobode, ki se konča tam, kjer se začne svoboda mojega sočloveka. Že v vodu spoznamo pomembnost demokratičnega odločanja, ko se na svojem prvem vodovem izletu soočimo z možnostjo več izbir, kjer se je potem treba dogovoriti o eni poti, ki jo bomo zaključili.

Naš pristop, ki temelji na delu v naravi, nam omogoča, da skozi naše celotno udejstvovanje preučujemo naš vpliv na okolje in naše zmožnosti delovanja, ki so omejene. Osveščamo mlade, da se zavedajo pomembnosti vseh vrst življenj. Prav zato si želimo ustvarjalnosti. Kakršne koli ustvarjalnosti, saj le tako lahko presežemo omejenosti in ozkosti, ki se hitro prihulijo in onemogočajo skupno delo. To tudi omogoča stopiti korak naprej in razvoj domišljije, brez katere ne bi bilo pravljič in mavric, ki barvajo naše svetove.

Prijateljstvo, enakost in prostovoljstvo so barve, ki pomembno sooblikujejo našo organizacijo. Brez njih bi se to naše okolje hitro sprevrglo v tekmovalni poligon, kjer bi le s strahom opazovali drug drugega čez plotove. A na srečo ni tako. V svetu, ki od prostovoljcev zahteva vedno več, imamo to srečo, da se še vedno najde dovolj ljudi, ki so pripravljeni svoj prosti čas podariti delu in predvsem delu na izobraževanjih v naši organizaciji.

Foto: SiNi

Foto: SiNi

Izobraževanje v Zvezi tabornikov Slovenije

Izobraževanje v Zvezi tabornikov Slovenije temelji na konceptu stopnjujoče samovzgoje, kar pomeni, da svoje člane razumemo kot edinstvene posameznike, ki so se od rojstva sposobni razvijati prav v vseh razsežnostih in so zmožni prevzeti odgovornost za svoj lastni razvoj.

Delo v vodu in posvečanje posameznemu članu, da prepozna svoje veščine in znanja, je temelj našega izobraževalnega sistema. Skozi vse izobraževalne procese, ki potekajo, poskušamo mlade usmeriti po

poti, ki jih pelje do samoizpolnitve in nadaljnega dela v organizaciji.

A če želimo, da bo delo v vodu, ki je temelj vsega našega dela, kakovostno in da bodo vodniki sposobni opravljati svoje poslanstvo po začrtani poti, moramo skrbeti za razvoj lastnih potencialov, ki jih v rodu prepoznavamo.

Kam pa gremo letos?

Letošnje poletje je čas, da se vsi tisti, ki si želite naučiti se nekaj novega, podate v novo dogodivščino, ki čaka na vas. Ne čakajte, da vas načelniki pocukajo za rokave in poskušajo prebrati vaše želje. Stopite do njih in jim povejte, kaj bi radi v rodu počeli in kam bi se radi šli tega učit.

Prostovoljci z veliko izkušnjami si bodo to poletje vzeli čas in za vas pripravili kar največjo mero izobraževanj. Vodniški tečaji, tečaji specialističnih taborniških znanj, tečaji za vodje in še kaj se bo našlo. Ljudje, ki stojijo za različnimi izobraževanji, se nanje pripravljajo že celo leto, če ne štejemo večletnih izkušenj z delom v taborništvu. Marsikaj vas lahko naučijo in mogoče tudi vi lahko česa naučite njih.

Ne bojte se, taborništvo je tukaj za vse nas in taborništvo je tukaj zato, da skupaj ustvarjamo boljši svet.

Foto: SiNi

ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE
NACIONALNA SKAVTSKA ORGANIZACIJA

Usposabljanje vodnikov in vodij v ZTS

Zveza tabornikov Slovenije vabi rodove, da se udeležijo tečajev za vodnike in vodje. V letošnjem letu bodo potekala naslednja usposabljanja:

Usposabljanje za vodnika taborniške skupine (strokovni delavec v športu 1)

Namenjeno članom rodov, ki bodo vodili vode MČ, GG in skupine murnov.

Izvajalec usposabljanja	Termin	Lokacija	Vodja usposabljanja in prijave
Šaleško-koroško območje (organizator RJZ)	26. junij – 5. julij	Ribno	Uroš Burič buric.uros@gmail.com
Šaleško-koroško območje (organizator RJZ)	5. – 14. julij	Ribno	Tomaž Hudomalj tomaz.hudomalj@gmail.com
Šaleško-koroško območje (organizator RPG)	14. – 23. julij	Ribno	Tomaž Sinigajda siniginda@gmail.com
Šaleško-koroško območje (organizator RHP)	23. julij – 1. avgust	Ribno	Marko Nastran markonastran@gmail.com
Severnoprimorsko območje	16. – 26. avgust	Soča	Helena Harej, Svit Trkman helena.harej@msa.si
Južnoprimorsko-notranjsko območje	14. – 23. avgust	še ni podatka	Tilen Lah tulek7@gmail.com
Gorenjsko območje (organizator ZTO Kranj)	20. – 30. avgust	Marindol	Jure Ausec, Gregor Robič jure.ausec@gmail.com
Obljubljansko območje	19. – 29. avgust	Nadiža	Vesna Istenič istenicka@gmail.com
Mestna zveza tabornikov Ljubljana	19. – 28. avgust	Ribno	Anja Novljan anja.novljan@gmail.com
Mestna zveza tabornikov Ljubljana (GG tečaj)	19. – 26. avgust	Ribno	Petra Grmek sra.grmek@gmail.com
Celjsko-zasavsko območje (organizator RZR)	26. oktober – 4. november	Skomarje	Tadeja Kapun tadeja.kapun@gmail.com

Tečaji so odprti za vse tečajnike (tudi iz drugih območij). Mešanje tečajnikov je zaradi izmenjave izkušenj med tečajniki iz različnih rodov zaželeno.

Usposabljanje za vodjo taborniške enote (strokovni delavec v športu 2)

Namenjeno načelnikom družin, klubov, čet ali rodov v ZTS; primerno tudi za bodoče starešine rodov, ki predhodno niso sodelovali v tem usposabljanju.

Izvajalec usposabljanja	Termin	Lokacija	Vodja usposabljanja in prijave
Tim izvajalcev usposabljanja za vodje v ZTS	11. – 18. avgust	GŠ Bohinj	Jerca Bernik, Jasna Vinder; prijava preko Vespe

Woodbadge tečaj

Namenjeno vsem, ki že imajo izkušnje z opravljanjem funkcije načelnika družine, kluba, čete ali rodu v ZTS. Primerno tudi za aktivne starešine rodu. Predhodni pogoj je opravljeno usposabljanje za vodjo taborniške enote.

Izvajalec usposabljanja	Termin	Lokacija	Vodja usposabljanja in prijave
Tim izvajalcev WB tečaja v ZTS	11. – 18. avgust	GŠ Bohinj	Domen Uršič; prijava preko Vespe

Programi usposabljanja strokovnih delavcev v športu so za udeležence brezplačni zaradi sofinanciranja Evropskega socialnega sklada in Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport. Udeleženci krijejo le bivanje in prehrano.

Tečaji specialnosti v ZTS

Zveza tabornikov Slovenije vabi rodove, da se udeležijo tečajev specialnosti. V letošnjem letu bodo potekali naslednji tečaji:

Tečaji specialnosti

Namenjeni vsem popotnikom in popotnicam, ki želijo pridobiti znanja in razviti spretnosti posameznih taborniških specialnosti.

Izvajalec usposabljanja	Termin	Lokacija	Vodja usposabljanja in prijave
Tečaj specialnosti poznavanja rastlin in živali	3. – 11. avgust	Obretanovo	Mojca Galun prijava preko Vespe
Tečaj specialnosti lokostrelstva	4. – 10. avgust	GŠ Bohinj	Frane Merela prijava preko Vespe
Tečaj specialnosti pionirstva in bivanja v naravi	7. – 12. avgust	Pšenk nad Idrijo	Rok Pandel prijava preko Vespe
Tečaj specialnosti orientacije in topografije	18. – 26. avgust	GŠ Bohinj	Miha Karlovšek prijava preko Vespe

Vabimo vas, da u rodu čim prej poiščete kandidate, jih seznanite z vašo željo/namero, da bi šli na usposabljanje/tečaj in se pri izvajalcih pozanimajte o pogojih, ceni in možnosti za sodelovanje.

Spet med taborniki

Jernej Stritih, starešina Zveze tabornikov Slovenije

Nedavna Skupščina ZTS je za novega starešino ZTS izvolila Jerneja Stritiha - Jerryja, ki se je tako po približno 20 letih spet aktivno vrnil v taborniške vode. A pravzaprav je vse njegovo življenje prepleteno z znanjem in izkušnjami, ki jih je dobil pri tabornikih. In dosegel je tedaj najvišjo stopnjo znanja, naziv tabornik partizan: okroglo rumeno značko z javorovim listom še vedno ponosno nosi na članskem traku.

Predvsem pa je Jernej najboljši dokaz, da so taborniška znanja prava osnova za posameznikovo kariero in da je mogoče "taborniškimi idealom" slediti tudi v poklicnem življenju. Preko dela na okoljskem programu v ZTS je spoznal širšo sliko varstva okolja in s taborniškimi kolegi ustanovil svetovalno podjetje. Zadnja leta je kot strokovnjak s področja okolja deloval na mednarodni in državni ravni, nazadnje kot direktor Urada za podnebne spremembe.

Po dobrem mesecu v funkciji starešine ugotavlja, da je nekaj več sestankov, kot je bilo obljubljeno, a opozarja, da ni sprejel funkcije, ker mu ne bi bilo treba delati. Pravzaprav mu je v veselje, da ima v tej fazi življenja spet čas ukvarjati se s taborniki.

Starejši taborniki te kličejo Jerry. Je to tvoje taborniško ime?

V osnovni šoli je učiteljica angleščine vsakemu dala angleško ime, mene je poimenovala Jerry. V šoli se me je prijelo in potem je bilo to še taborniško ime. Ne vem, da bi bil kdaj po taborniško krščen za to. Ko sem začel delati tudi s tujino, se mi je pa zdelo za malo, da bi uporabljal angleško ime in sem raje ostal Jernej.

Kakšni so bili tvoji prvi stiki s taborništvom, kako si prišel zraven?

Željo po tem sem imel že iz družine. Moj oče je bil v petdesetih letih tabornik v Mariboru in kot družina smo dosti hodili v naravo. Nekje v šestem razredu sem se priključil tabornikom na Kodeljevem, Črnemu mravu. Leta '75 sem šel na prvi tabor. Ko sem bil nekje v osmem razredu, je takratni odred bolj ali manj razpadel, bila je menjava generacij in postal sem načelnik čete Samorastniki na Kodeljevem.

Kaj ti je najbolj ostalo v spominu iz tistega obdobja?

Takrat je bilo zgrajeno Štepanjsko naselje z veliko socialnih stanovanj, kjer je živela populacija otrok in mladine, ki bi lahko imela težave. S pomočjo Višje šole za socialne delavce, kjer je bil moj oče profesor, smo naredili novo četo in vanjo vključili te mlade ljudi. Skupaj smo delali neke vrste družbeni eksperiment, ki je trajal od leta '77 do začetka 90-ih. Takrat se je govorilo o permissivni in demokratični vzgoji, za razliko od avtoritarne. Mi smo se šli nove metode dela z mladino in ukinili kazni na taboru, kar je bila zelo radikalna poteza. Takrat sem bil nekaj časa še načelnik in nato starešina v Črnem mravu. Na višku smo imeli okoli 300 članov in tri taborne izmene.

Kasneje si na ravni ZTS deloval z ekološko izvidnico oziroma z okoljskim programom. Kako je prišlo do tega?

Okoljsko gibanje se je nekako začelo v začetku 80-ih. Narava je bila takrat dosti bolj nasmetena kot danes. Glede na znanje orientacije in topografije smo taborniki prišli do ideje, da bi kartirali divja odlagališča, to dali v javnost in pritiskali na oblasti, da bi se počistilo. Ideja se je zelo dobro prijela, imeli smo ljudi iz kar nekaj rodov, pa tečaje za celo metodologijo smo naredili. Potem smo se začeli ukvarjati še z drugimi okoljskimi vprašanji. Velika debata je bila, ali bi vse taborne prostore urbanistično uredili (zidane kuhinje, WC-ji, itd.). Zastopali smo stališče, da naj ne bi imeli zidanih objektov, kvečjemu kakšno greznico. Ko greš

s tabora, ne sme za tabo ostati nič drugega kot rumene lise za šotori na travi.

Bil si član Predsedstva Zveze tabornikov v 90-ih letih in zdaj si spet v vrhu organizacije. Kako gledaš na razlike in podobnosti?

Pričakoval sem, da bo več razlik. Takrat je bilo sicer Predsedstvo tudi malo politično, kot je bilo vse v Sloveniji. Ni bilo tako odprto, tudi malo starejši ljudje so bili v vodstvu. Sicer pa je bilo delo zelo podobno, ravno tako prostovoljno. Zanimivo mi je, da se pri marsikateri stvari počutim kot doma. Duh in način dela se ohranjata in nadaljujeta, neverjetno sta odporna.

V Sloveniji bomo gostili svetovno skavtsko konferenco. Kaj lahko prispevamo k skavtskemu gibanju?

Pri Sloveniji opažam, da smo

dostikrat plašni v mednarodnih odnosih. Imamo občutek, da nimamo kaj ponuditi drugim, da je zunaj vse boljše in da vse, kar je pri nas, lahko še izboljšamo. Naš način dela, ki je predvsem delo mladih z mladimi, je nekaj takega, česar mogoče v drugih skavtskih organizacijah ne poznajo ali pa si ne upajo. Druge odrasli organizirajo program za mlade, člani nimajo toliko vodstvenih izkušenj, ko gredo skozi organizacijo.

Druga stvar je slovenska narava, ki je idealna za taborniške aktivnosti; ni veliko držav tako primernih za taborništvo. Veliko skavtov že hodi v Slovenijo na različne aktivnosti. To je tudi promocija za Slovenijo, prispevek k turizmu. Za naše tabornike je dobro, da jim ni treba iti v tujino, da se lahko srečajo s kakšnimi tujimi skavti in imajo skupne aktivnosti.

Kako dolgo bo v Sloveniji še tako prost dostop do narave?

To je v Sloveniji dobro urejeno, tudi konflikti z lastniki zemljišč niso veliki. Kot organizacija, ki je pomemben uporabnik naravnega okolja, moramo vztrajati in se boriti, da narava ostane dostopna za javnost. Na eni strani je zelo pomembno, da se taborniki znamo obnašati v naravi, na drugi strani je pomembno zagotoviti, da se zakonodaja ne spremeni v napačno smer. Lahko bi naredili širšo koalicijo s Planinsko zvezo in z drugimi organizacijami, ki se ukvarjajo s športi ali z rekreacijo v naravi, da bi to obranili.

V svoji viziji si omenil razmišljanje o taborniku za 21. stoletje. Kateri vidiki zahtevajo razmislek in neko spremembo?

Danes gredo otroci za računalnike in klepetajo ali se igrajo računalniške igrice v mreži. Zelo malo jih vidiš na ulici, na prostem. Zmeraj več

ljudi bo spoznalo, da je stik z naravo nujen za kakovost življenja ali celo za duševno zdravje ljudi. Ne moreš postati normalen človek, če živiš samo v virtualnem svetu. Taborniki lahko damo temu alternativo, ki bazira na realnem življenju, kjer se lahko ljudje usposobijo, da potem v službi in družini funkcionirajo, kot je treba. Taborniki so ena redkih organizacij, ki dejansko vzgajajo za vodenje, dajejo vodstvene izkušnje.

Po drugi strani pa moramo taborniki znati izkoristiti komunikacijska sredstva, ki so na razpolago, da pridemo do ljudi, sploh do mladih. Zelo je pomembno, da zna vsak, od vodnika do starešine, v dveh ali treh stavkih povedati, zakaj gre pri tabornikih. Naj se zmeraj pove približno isto zgodbo, ne da vsak nekaj čisto drugega misli in govori. **V Zvezi je ogromno rodov in imamo precejšnja razhajanja glede Doma taborništva, ali ga imeti in kje, kako ga financirati. Kako sam gledaš na to neenotnost?**

Te razprave ne vidim kot negativne. Kaže, da je organizacija vitalna in raznolika, kar je pomembna kakovost Zveze tabornikov. Za organizacijo je dobro, da si postavi tako velik izziv. Krizni časi so pravi čas za pridobivanje nepremičnin. Res pa je, da si moramo upati postaviti

vizijo; potem nam to lahko uspe. **Obstajajo tudi druge koristi poleg pridobitve same nepremičnine?**

Izboljšati moramo zbiranje denarja znotraj organizacije. Taborniki smo bili vedno navajeni preživeti z zelo malo denarja, a čisto brez denarja tudi ne gre. Državnega denarja bo vsaj nekaj let manj. Razviti moramo načine zbiranja denarja, ki so v kakšnih zahodnih državah že dolgo uveljavljeni: prodaja piškotov in limonade, če samo najbolj stereotipne pogledamo. Zbiranje prispevkov za Dom taborništva naj bo neka taka vaja, kako dejansko zbirati denar. Na daljši rok moramo priti do tega, da se bo Skavtska fundacija res kapitalsko okrepila, da bo lahko tudi podpirala delo rodov in delo Zveze, da ne bo denarni tok šel samo v nasprotni smeri.

V kriznih časih je vlada ukinila Urad za podnebne spremembe, kjer si bil direktor. Kaj zdaj počneš, kakšni so tvoji načrti?

Preden sem delal za vlado, sem imel svoje lastno svetovalno podjetje, tako da sem zdaj spet samozaposlen. Najbrž bom nadaljeval z nekaterimi projekti v tujini. Upam, da mi bo tudi za taborništvo ostalo kaj več časa, kakor prej, ko sem bil v državni službi.

Ustvarjanje komisij za različna področja v ZTS

Novoizvoljeno vodstvo ZTS je začelo z delovanjem. Za uspešno delovanje pa potrebujemo tudi sodelavce, zato smo vse povabili k sodelovanju v različnih komisijah in delovnih skupinah. Počasi smo začeli sestavljati komisije in skupine, še vedno pa vas vabimo, da se nam pridružite. Več kot nas bo, več idej bomo imeli in več idej bomo lahko realizirali. Torej, če te vsaj malo zanima delovanje v različnih komisijah in delovnih skupinah, poišči več informacij na spletni strani rutka.net in Facebooku ter se prijavi!

Prenavljamo

Z nastopom novega Izvršnega odbora ZTS smo se lotili prenove različnih pravilnikov, strukture izobraževanj in drugih dokumentov.

Razpis za organizatorja 14. Zleta ZTS

Še vedno je odprt razpis za organizatorja 14. Zleta ZTS, ki se bo odvijal poleti 2013. Zlet je namenjen mladim od konca osnovne šole do 20. leta starosti, pri čemer se lahko polnoletni odločijo, ali bodo udeleženci ali prostovoljno osebje. Na razpis se kot kandidati za soorganizatorje lahko prijavijo taborniški rodovi, občinske zveze in območne organizacije ZTS, ki so pravne osebe. Rok za oddajo prijave za organizatorja 14. Zleta ZTS se je podaljšal do 6. junija 2012.

Foto: Nace Kranjc

Varuhi univerzuma

Na 2. redni seji IO ZTS nam je gospod Bogdan Kladnik predstavil projekt Varuhi univerzuma. Namen tega projekta je opozoriti javnost in tiste, ki odločajo o naši usodi in usodi našega planeta, na problem onesnaženja predvsem v Sredozemlju. K temu projektu želi privabiti predvsem mlade in jih vzgojiti v aktivne člane družbe z iskrenim odnosom do naravnega okolja, ki ga bodo imeli radi in ga bodo varovali kot nekaj svetega.

Rutka.net ima še vedno težave

☞
poklikaj se!

rutka.net.
spletni taborniški servis

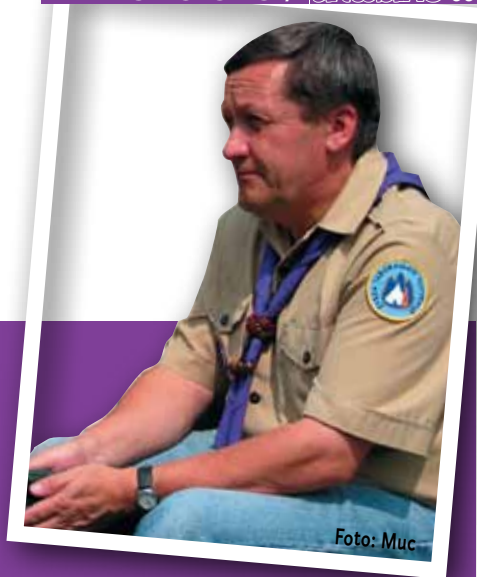
Kot vsi veste, ima naša spletna stran rutka.net še vedno kar nekaj težav, s tem pa je tudi okrnjeno delovanje strani rodov, e-pošte in elektronskih poštних seznamov. Odločili smo se za prenos spletne strani na nove strežnike. Trenutno smo v fazi dokončne izbire ponudnika spletnih strežnikov in nato prenosa podatkov. Prosimo in opozarjamo vas, da spremljate objave v reviji Tabor, na spletni strani rutka.net, na Facebooku ter preko e-pošte o dogajanjih in podrobnejših navodilih in informacijah o strani rutka.net.

Vaše predloge in pripombe nam pošljite na io.zts@rutka.net.

Kakšne so letošnje cene?

Besedilo: Boris Mrak

Je že tako, da smo že globoko zakoračili v pomlad in v rodovih se že začenjajo pogovori o letošnjih taborjenjih. Seveda je prvo vprašanje kraja, kjer bo potekal letošnji tabor (razen seveda, če rod nima stalnega tabornega prostora), pa potem kadri, ki bodo pripravili in vodili tabor, ne nazadnje pa tudi cena taborjenja, ki mora biti sprejemljiva za naše člane in to še toliko bolj v času ekonomske krize in visoke stopnje nezaposlenosti v Sloveniji.

In tako nam je pred časom znanec omenil, da je cena bivanja v Gozdni šoli ZTS višja, kot na primer v Hostlu pod Voglom ali v Centru za šolske in občolske dejavnosti v Bohinju. In ker se nam je ta informacija zazdela nekoliko neverjetna (še posebej zato, ker je to le naš, taborniški dom), smo si na spletnih straneh ogledali cenike za letošnje leto za vse tri konkurenčne objekte (objekti so predvsem namenjeni mladini). Rezultat tega brskanja je naslednja tabela. Kot lahko razberemo, je taborjenje v Bohinju za tabornike, člane ZTS, v GŠ ZTS kljub vsemu še najcenejše.

Cene, prikazane v tabeli, so za čas visoke sezone (julij in avgust 2012), to je čas, ko taborniki organiziramo naša taborjenja. Poudariti je treba tudi to, da je povsem primerljivo tabelo težko sestaviti, kajti vsi trije objekti nudijo vrsto kombinacij in popustov. Prav tako je v nekaterih cenah zajeta posteljnina, pri drugih ne in je na voljo z doplačilom (nudijo možnost uporabe lastne posteljnine). Prav tako na objavljenih

cenikih najdemo vrsto popustov, ki pa po naši oceni bistveno ne vplivajo na končno ceno bivanja. Zaradi lažje primerljivosti, smo se odločili za bivanje v sobah (objektu) s skupnimi kopalnicami (samo to smo lahko primerjali v vseh treh objektih). V GŠ ZTS je to najvišji nivo, bivanje pod šotorom ali na skupnih ležiščih, je bistveno ceneje. Pri tem je treba poudariti, da cene v GŠ ZTS v Bohinju iz lanskega leta ostajajo v veljavi tudi v letošnjem letu. Torej, tisti taborniki, ki nimate lastnega tabornega prostora in si želite nekoliko višjega tabornega standarda, nimate svoje opreme, nimate svoje kuharice ali kuharja, je Bohinj z jezerom idealen kraj za taborjenje. Kar pa se tiče cen, si jih na spletnih straneh oglejte tudi sami.

Ko primerjamo cene bivanja v navedenih objektih moramo vedeti tudi to, da vsi trije objekti delujejo v različnih pogojih (Javni zavod CŠOD - sofinanciranje s strani ministrstva, Hostel pod Voglom, PAC Sports, Borut Jurkovič s.p. - zasebna pravna oseba, GŠ ZTS - zveza društev, taborniških rodov).

Objekt	Penzion (EUR) (prenočišče in trije dnevni obroki)	Polpenzion (EUR)	Nočitev z zajtrkom (EUR)
Gozdna šola ZTS	18,00	14,50	17,00
Hostel pod Voglom	38,00 (22,00 + 16,00)	31,00 (22,00 + 9,00)	22,00
CŠOD Bohinj	24,00	20,00	18,00

Tabela: Primerjava cen v primerljivih objektih ob Bohinjskem jezeru

Srbski taborniki na obisku

Besedilo: Lucija Rojko in Tamara Ivanjko, fotografije: Lucija Rojko

Skupina srbskih tabornikov iz Niša se je 1. maja zvečer odpravila na zanimivo dogodivščino. Bilo jih je kar 45, starih med 15 in 25 let. Prihajali so iz dveh enot: Josif Pančić in Lola. Pot jih je peljala preko Benetk in Trsta, končno postajo pa so imeli v Sloveniji, kjer smo jih spoznali tudi mi.

Na topel majski večer jih deset PPjev in grč iz rodov RBB, RDV, RST in RBS pričakalo na Prešernovem trgu v Ljubljani in jim z glasnim ZDRAVO oznanilo dobrodošlico. Sledilo je intenzivno skupinsko fotografiranje ter sprehod po mestu z vodičem, izkušenim tabornikom Primožem. Na začetku je bilo v zraku malo sramežljivosti, nato pa se je z veliko smeha ozračje sprostito in začeli so se odvijati pogovori o taborniških šegah in navadah.

Povedali so, da so se na to potovanje preko projekta, podprtega s strani Evropske unije, pripravljali kar celo leto. Projekt se imenuje "Youth activism towards EU accession - Explore Europe" (Mladinski aktivizem za vstop v EU - Raziskuj Evropo), vodi pa ga enota Josif Pančić. Preko delavnic in različnih aktivnosti (narodni plesi, hrana, kultura, običaji ...) so udeleženci spoznavali države EU. Na slovenski delavnici so spekli potico in gibanico ter skuhali kranjsko klobaso. Sam vrhunec projekta pa je predstavljal obisk Italije in Slovenije.

V času našega druženja smo poleg obilice smeha in novih taborniških prijateljev pridobili tudi nove ideje za naše taborniške aktivnosti in se strinjali, da bi si želeli izkušnjo ponoviti. Gostje so dejali, da jim je obisk Slovenije zelo všeč. V enem dnevu so si ogledali velik del Ljubljane, obiskali parlament, se srečali z Jelkom Kacinom in naslednji dan pot nadaljevali na Bled in

v Bohinj. Čeprav so si zastavili naporen urnik in čas izkoristili do največje mere, na njihovih obrazih ni bilo zaznati utrujenosti ali naveličanosti. Vsi veseli, polni energije in navdušenja so med našim sprehodom hodili, skakali in se lovili po ljubljanskih ulicah.

Seveda smo si ob koncu izmenjali kontakte in si rekli: "Se vidimo na Facebooku!"

Kako doseči rast organizacije?

Besedilo in fotografija: Vesna Istenič

“Kvalitetno delo, več tabornikov... več tabornikov, bolj kvalitetno delo,” je slogan danske strategije za povečanje organizacije in nekakšen slogan izobraževanja, ki je zadnji vikend v aprilu potekalo v hostlu Bellahoj v Kopenhagnu. Seminar sta pripravili evropski pisarni WOSM in WAGGGS, na njem pa je sodelovalo nekaj več kot 40 tabornikov iz vse Evrope.

Namen seminarja je bil spodbuditi rast Nacionalnih skavtskih organizacij (NSO), seveda pa se je začelo z vprašanjem: “Zakaj bi NSO sploh morale rasti?” Morda odgovor najdemo že v sloganu danskih tabornikov, vsekakor pa lahko rečemo, da je rast pokazatelj, da organizacija uspeva in da ima dobre možnosti za preživetje v prihodnosti.

Vsekakor rast (growth) ni nekaj, za kar se odloči izvršni odbor, ki osnuje neko strategijo, potem pa jo vsi člani, ki delujejo/mo na lokalni ravni izvedemo in kar na lepem podvojimo članstvo. Rast se dogaja na lokalni ravni. Metod, kako privabiti mlade, da se vpišejo med tabornike, pa je toliko, kolikor je vodij. Cilj seminarja tako ni bil ustvarjati metode privabljanja članov, temveč spodbuditi razmišljanja o tem, kateri člani bi bili ciljne skupine, torej tiste skupine, ki jih je v posameznih NSO najmanj ali pa najpogosteje zapuščajo organizacijo ter kako jih doseči. Pomembno je seveda, da se nam pridružujejo novi člani, verjetno pa bi se članstvo povečalo že tako, da bi ohranili vse člane, ki so se nam že pridružili, ki smo jih taborniki že privabili medse, pa so potem organizacijo zapustili. Zakaj se to dogaja?

V Sloveniji sta opazna dva upada članstva: prvi se zgodi na prehodu iz starostne veje MČ v GG, podoben upad opažajo tudi druge NSO. En od razlogov, ki se nam je ponudil na seminarju, so bile športne dejavnosti, ki od GG-jev zahtevajo veliko več časa za treninge. Ali to pomeni, da taborniki ne moremo konkurirati športnim klubom? Naša dejavnost ni športna na tak način (pa čeprav tečajniki po vodniških tečajih in tečajih za vodje dobijo nazive Strokovni delavec v športu), ampak je precej bogatejša še na drugih področjih in to moramo

tabornikom in njihovim staršem tako tudi predstaviti.

Drugi upad naših članov se zgodi na prehodu iz GG v PP. Morda mladim ne ponudimo dovolj izzivov? V Sloveniji smo v imeli v letih 2008 in 2009 dobrih 6600 članov, v letih 2010 in 2011 pa le še 5100, kar pomeni, da so naše številke precej upadle in bi bilo zato smiselno uvesti strategijo rasti organizacije. Čas je, da se začnemo pogovarjati o povečanju članstva! Zakaj? Za lažje delo, za več aktivnosti, za manj težav pri kadrovanju. In seveda, da nas bo več ustvarjalo boljši svet!

Prenova kroja

Besedilo: Mojca Galun

Začeli smo že daljnega oktobra 2010, ko sem bila edina, ki se je odzvala na poziv ZTS za prenavo kroja. Ker sem bila edina, bi vse skupaj skoraj propadlo. Toda s pomočjo udarne akcije mi je uspelo nabrati skupino močno motiviranih ljudi.

Po dveh sestankih nam je bilo jasno, da vsi želimo kroj boljšega materiala (bombaž), žensko obliko kroja, dodatne gumbe itd. Nismo pa bili točno prepričani, kaj si želi večinska taborniška populacija, zato smo s pomočjo RSK na Glasu svobodne Jelovice izpeljali anketo, s katero smo pridobili 168 mnenj. Ko smo dobili rezultate anket, se je naše delo za nekaj časa ustavilo. Čakali smo namreč na prenavo veščin. Po dobrem letu premora smo se ponovno sestali in razvili idejo o delovni majici, ki bo glede na vaše želje T-shirt v barvi kroja, ki jo bomo lahko vedno nosili in tako krepili našo prepoznavnost. Pridobili smo ponudbe od proizvajalcev klobukov, zapisali vse ideje o izboljšanju kroja in sprejeli pobudo o spremembi pasu.

Zate smo pripravili interaktivno anketo Obleci me! In čas je, da nam poveš, kakšen kroj si želiš ti! Ne pusti, da drugi izberejo namesto tebe, usak glas šteje in nekaj srečnih izžrebancev bo za izpolnjeno anketo prejelo praktične nagrade (kotliček, menažka, taborniški pas, majica).

Zakaj se zauzemamo?

- uveljavitev delovne majice
- teliran ženski kroj
- dodatni gumbi
- dodatni trakec za zavihane rokave
- klobuk v ponudbi zadruga
- 2 slojni passe (del srajce na hrbtnem delu)
- dvojni šivi, ki naredijo obliko
- močnejši ovrtnik
- kvaliteten (bombažen) material
- prisega in definicija taborništva na hrbtni strani
- ime in priimek člana na listku
- poenotenje barv v okviru celostne grafične podobe ZTS

Potem pa je od IO prišlo navodilo, da se moramo posvetiti prenavi Pravitnika o kroju, oznakah in praporih ZTS. Poskušali smo natančneje definirati vse dele kroja in posodobiti zastarele člene pravilnika. Z veliko truda in še več potrpljenja smo za skupščino pripravili končni osnutek. Kot sami veste, se je izkazalo, da je treba dodati še nekaj popravkov in tako smo se skupaj odločili, da bomo pravilnik sprejeli na naslednji skupščini.

Od takrat je naša skupina narasla na 22 dopisnih članov in 6 stalnih članov in ponovno smo prišli do vprašanj, ki jih ne znamo sami rešiti. Želite epolete? Nekateri menimo, da dajejo dober videz, druge pa preveč spominjajo na vojsko. Morda pa je treba samo definirati, kaj bomo imeli na njih, da ne bodo brez pomena. Je treba spremeniti barvo uniforme? Sedanja barva je večini všeč, po drugi strani pa smo podobni Američanom, kar pomeni, da smo povsem neprepoznavni v tujini, ko pa ima polovica držav podobno barvo. Potem pa imamo tukaj še krilo, hlače in pokrivalo.

Kakšen
kroj si
pa Ti
želiš?

Povej svoje
mnenje!

Anketa o
prenovi kroja na:
kroj.peskovnik.si

Glasuješ lahko do konca
maja s pomočjo svoje
članske številke in
datuma rojstva. S tem
se poteguješ tudi za
eno izmed lepih nagrad.
Namig: Člansko številko
lahko najdeš na svoji
faborniški izkaznici.

16. Taborniški festival

“V mestu in naravi skačemo po travi!” To smo počeli tudi letos, in sicer na 16. Taborniškem festivalu, ki se je odvijal dan pred dnevom tabornikov. Kot običajno se je akcija odvijala v ljubljanskem parku Tivoli, kjer nas je letos obiskalo 1300 tabornikov ter drugih obiskovalcev iz cele Slovenije.

Taborniki in netaborniki, mladi in malo manj mladi so se lahko zabavali na približno 45 delavnicah, ki nam jih je letos poleg taborniških delavničarjev pomagalo pripraviti tudi 12 zunanjih organizacij.

Svoje fizične sposobnosti smo dokazovali na športnih delavnicah, pogum smo preizkušali na adrenalinskih delavnicah, ustvarjalnega duha smo krepili na umetniških delavnicah. Na delavnicah s taborniško vsebino smo osvajali in osveževali taborniško znanje, bili smo okoljevarstveni, z naravo smo se srečevali pri različnih bioloških društvih, družbeno odgovorni smo bili na delavnici Filantropije, delo policistov, gasilcev in vojakov pa smo spoznavali kar iz prve roke. Kot vidite, nam še zdaleč ni bilo dolgčas.

Foto: Žiga Brenčič

Celotna prireditev je letos potekala pod častnim pokroviteljstvom Barbare Miklič Türk, soproge predsednika Republike Slovenije, ki nas je obiskala tudi na sami prireditvi. Ogledala si je naše aktivnosti in nas kot bivša tabornica vzpodbudila k nadaljnjemu delu v taborniških vrstah. Poleg nje se je prireditve udeležil tudi ljubljanski župan Zoran Jankovič, ki je prepričan, da so taborniki nekaj,

kar današnja mladina res potrebuje. Celotna prireditev je bila vključena tudi v dan za spremembe, saj se tudi taborniki radi borimo proti osamljenosti ljudi v zrelih letih.

Za dobro izpeljano akcijo bi se radi zahvalili vsem sodelujočim: delavničarjem, organizacijski ekipi in udeležencem, brez katerih bi bil Tivoli 21. aprila 2012 le običajen park brez nabite mladostne energije. Upamo tudi, da vas letos nismo razočarali in da se nam naslednje leto ponovno pridružite.

“Naša delavnica je bila zakon in tudi otrokom je bila všeč. Nekateri so se je udeležili tudi večkrat. Jaz bom tudi naslednje leto z veseljem spet delavničar,” je povedal delavničar Žiga Vičič iz RBS. Tine Prinčič iz RaR pa je povedal: “Poleg udeležencev smo na Festivalu uživali tudi delavničarji. Ker naša delavnica ni bila najbolj obiskana, razmišljamo, kako bi jo lahko prihodnje leto naredili bolj zanimivo.”

Helena Ločniškar

Foto: Žiga Brenčič

Foto: Žiga Brenčič

PRI IZVEDBI TABORNIŠKEGA FEŠTIVALA SO NAM POMAGALI:

TVOJH MINUTJaz zate,
ti zame

Nezgodno zdravstveno zavarovanje

**vzajemna
nezgode**

Nezgodno zavarovanje za otroke in mladino z vključenimi dodatnimi zdravstvenimi kritji.

Nesreča nikoli ne počiva.

Za otroke je življenje ena sama igra. Opremite jih s pravim zavarovanjem za njihove dogodivščine.

Samo pri Vzajemni nudimo poleg nezgodnih tudi edinstvena zdravstvena kritja (težje bolezni, sladkorna boleten tip I, težje operacije v tujini).

Prepričajte se v ugodne premije na www.vzajemna.si.

**NOVOST
PRI VZAJEMNI**

Skleni zavarovanje

www.vzajemna.si
 080 20 60

 VZAJEMNA
Jaz zate, ti zame.

POT 2012

Foto: RSD Krško

Taborniki Rodu sivi dim Krško smo 15. aprila že tretjič zapovrstjo organizirali Podloško orientacijsko tekmovanje (POT) v okolici vasi Veliki Podlog. Proga je večinoma potekala po ravninskem, delno močvirnatem delu Krakovskega gozda, kar tekmovanje loči od ostalih orientacijskih tekmovanj in ga naredi posebej privlačnega. Orientacijsko tekmovanje je bilo namenjeno vsem krajanom Krajevne skupnosti Veliki Podlog, ostalim, ki jih zanimajo tovrstni dogodki, ter seveda vsem tabornikom. Pred orientacijskim tekmovanjem smo organizatorji izvedli štiridnevni tečaj za vse, ki so želeli pridobiti ali izpopolniti svoje znanje orientacije. Tečaj ni zahteval nobenega predznanja in je udeležencem na nazoren način predstavil področje orientacije. V okviru tečaja je bila predstavljena tudi tekmovalna panoga orientacijski tek, ki jo je strokovno predstavil orientacijski tekač Andraž iz OK Brežice.

Foto: RSD Krško

Na tekmovanju je sodelovalo 18 ekip, ki so tekmovale v štirih kategorijah. Ekipa medvedkov in čebelic so imele posebno orientacijo, saj njihovo znanje obsega potne znake. Proga je zajemala tudi "žive točke", kjer so se odvijale zanimive igre. Vse ostale ekipe so tekmovale s pomočjo kompasa in orientacijske karte z vrisanimi kontrolnimi točkami. Letošnja izvedba tekmovanja je na živih kontrolnih točkah zajemala lokostrelstvo, progo preživetja oziroma adrenalinsko progo ter minsko polje.

Foto: RSD Krško

Poleg domačih tekmovalcev so se nam pridružili tudi tekmovalci iz Rodu mirne reke Mirna, iz Rodu zelene Rogle Zreče ter iz Rodu koroških jeklarjev Ravne na Koroškem. Orientacijsko tekmovanje je v celoti uspelo, saj je bila udeležba velika ter vreme ugodno. Hvala vsem sponzorjem, ostalim, ki ste nam pomagali pri projektu, in vsem udeležencem za prekrasno izpeljano tekmovanje POT 12. Upam, da se naslednje leto vidimo v še večjem številu. Več o tekmovanju si preberite na spletni strani <http://www.rodsivdim.webs.com>.

Uroš Kodrič

Adventure race Slovenia - desetič

Junija letos se bo odvila že deseta Slovenska avantura - Adventure race Slovenia (ARS). Zgodba, ki poleg več sto premaganih kilometrov, neprespanih noči, nadčloveških naporov in nezavidljivega števila žuljev, govori predvsem o nepozabnih dogodivščinah, odkrivanju nedotaknjenih koticov Slovenije, okušanju sladkosti lastnih psihičnih in fizičnih zmognostih ter tkanju jeklenih vezi med tistimi, ki so del nje. To je zgodba, ki jo pišejo tisti, ki si upajo premagati samega sebe.

Slovenska avantura je svojo prvo izvedbo doživela leta 2003. Vendar pa njeni začetki segajo še mnogo dlje, ko je družčina taborniških zanesenjakov, ki so se takrat kalili predvsem na težkih orientacijskih tekmovanjih, začela sanjati o nečem več. Sanje so bile takrat nerealne, a z veliko mero trdne volje, truda, osebnega odrekanja, predvsem pa vere v uspeh je to uspelo ekipi rodu Jezerski zmaj iz Velenja, ki v bolj ali manj enaki sestavi uspešno deluje že deseto leto.

Za udeležbo na Slovenski avanturi je treba sestaviti ekipo štirih psihično in fizično dobro pripravljenih posameznikov, med katerimi mora biti vsaj ena predstavnica ženskega spola. Takšna struktura ekipe je značilna za večino tovrstnih tekmovanj po svetu. Te ekipe se pomerijo na približno 300 do 400 kilometrov dolgi progi, za katero potrebujejo tri dni, kar pomeni približno 50 ur premagovanja proge brez počitka.

Na progi se udeleženci preizkusijo v različnih disciplinah (tek, kolesarjenje, jamarstvo, plavanje, veslanje ipd.), ki se večkrat izmenjajo, saj se tako fizični in tudi psihični napor bolj enakomerno porazdelijo, posledično pa lahko posamezniki lažje premagajo utrujenost in neprespanost.

Haza

Foto: Matjaž Ravnjak

Foto: Matjaž Ravnjak

V pričakovanju ARS 2012

Med 22. in 24. junijem 2012 se obeta jubilejna deseta avantura. Organizatorji obljublajo, da bodo udeleženci znova deležni odkrivanja neokrnjenih koticov slovenskih lepot, ki jih bodo spremljale od starta do cilja. Priprave so že v polnem teku, proga je pripravljena, prijave so odprte, zanimanje ekip tako iz Slovenije kot iz tujine pa veliko.

Zato vsi tisti, ki se še odločate, ali ste iz pravega testa za eno najtežjih, pa tudi najbolj navdihujočih avantur v Sloveniji, poiščite sebi podobne ter postanite del te zgodbe. Del zgodbe lahko postanete tudi kot prostovoljci, ki jih na tako zahtevni prireditvi ni nikoli preveč, in pomagajte pri sami pripravi ter podpori celotnega tekmovanja. Pridružite se nam!

Več informacij na www.adventurerace.si.

Ustanovni občni zbor Rodu Enajsta šola

Na dan tabornikov, 22. aprila, smo se vrhniški taborniki sestali v večnamenskem prostoru v šoli z namenom, da ustanovimo Društvo tabornikov Rod Enajsta šola na Vrhniki. Do sedaj smo delovali pod okriljem Rodu Srnjak iz Logatca. Napočil pa je čas, da se osamosvojimo.

Na ustanovnem občnem zboru so nam s svojo prisotnostjo pokazali zaupanje in podporo pri nadaljnjem delu župan občine Vrhnika Stojan Jakin, predsednik Civilne zaščite na Vrhniki Viktor Razdrh, načelnik ZTS Tadej Beočanin ter Urban in Domen, predstavnika vrhniških skavtov. Vsem se zahvaljujemo za spodbudne besede, skavtom pa tudi za izrečeno dobrodošlico.

Na občnem zboru smo izglasovali organe društva, ime rodu in znak. Starešina našega rodu bo Špela Krvina, načelnica pa Meta Trček. Ime rodu je povezano z Vrhniko in našim rojakom Ivanom Cankarjem. V Enajsti šoli pod mostom se je Cankar naučil veliko

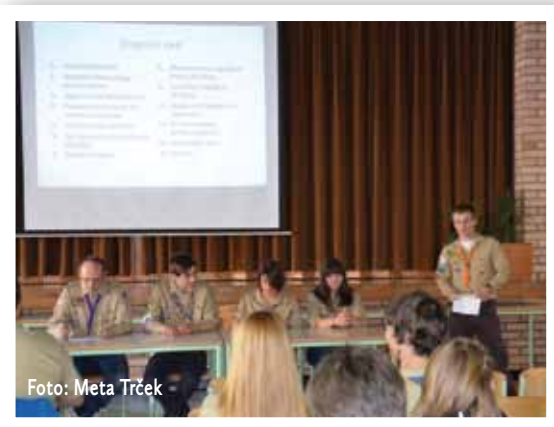

Foto: Meta Trček

več kot v šoli, se družil s prijatelji in živel v sožitju z naravo, tako kot mi, taborniki.

Z ustanovitvijo našega roda se sodelovanje z Rodom Srnjak ni prenehalo. Tesno bomo sodelovali še naprej.

Tara Milčinski - Tenrek

Iskanje zmajčka

V okviru dneva tabornikov in dneva Zemlje (22. april) je rod Jezerski zmaj tudi letos organiziral šaljivo taborniško tekmovanje Iskanje zmajčka, ki je namenjeno mlajšim tabornikom (murnom in MČ-jem) iz celotne Šaleške doline, polnim taborniškega znanja. Tekmovanje je potekalo 21. aprila v Sončnem parku, kjer smo zmajčku Štefanu pomagali rešiti pravljичne junake, ki jih je začarala zlobna čarovnica in njeni pomočniki palčki.

Tekmovanje je bilo sestavljeno iz treh delov. Prvi del so zajemale taborniške naloge, kjer so otroci preverili svoje znanje o ruticah, vozlih, šotorkah in ognjih. Drugi del so predstavljale šaljive naloge, s katerimi smo spodbudili skupinsko delo, domišljijo ter izvirnost. Tretji del pa je zajemal lov na lisico, pri katerem so otroci izdelovali čarobno palico, s katero so odčarali čarovnico in si pridobili skrinjo, polno nagrad.

Tako je Sončni park ta dan krasilo preko 200 zadovoljnih otrok z velikimi nasmeški na obrazih. Iskre v očeh, prijateljstvo, povezanost, skrb za drugega, energija ter nasmeh. Tako je. Ne le vozli, šotori in adrenalin. Vse to je taborništvo.

Rebeka Ros, RJZ Velenje

Foto: Tadeja Melanšek

Taborniški družinski dan v Pesju

Da pokažemo staršem, da taborniki niso namenjeni samo otrokom, v rodu Lilijski grič Pesje vsako leto pripravimo Taborniški družinski dan, namenjen tabornikom in njihovim staršem. Letos je bil prazničen (28. april), a se ga je kljub temu udeležilo dosti ekip.

Ker starši nimajo rutic, so dobili kar rumene rutice in z njimi raziskovali Pesje. Ekipe so se najprej preizkusile v orientiringu ter se pomerile v lokostrelstvu, premagovanju ovir, postavljanju šotorke, skavt bolu, prvi pomoči in v drugih taborniških panogah. Po naporni hoji po vročem soncu smo se okrepčali s pijačo, hrenovkami (ki so si jih družine morale speči same na taborniškem ognju), twistom, bananami ter jabolki s čokolado. Na koncu pa je sledila še podelitev nagrad ter prehodnega pokala. Starši tabornikov so se odlično odrezali in dokazali, da še niso za staro šaro. Imeli smo se res super, vsi pa že nestrpno čakamo na Taborniški družinski dan 2013!

Pia R.

Foto: RLG Pesje

Foto: Krištof Ramovš

Izlet v Celovec

Taborniki Rodu svobodnega kamnitnika iz Škofje Loke smo se 21. aprila odpravili v Celovec. Okoli sto radovednih RSK-jevcev se je porazgubilo po Mini-mundusu. Ogledali smo si stavbe s celega sveta in se poslikali ob najbolj zanimivih. Najbolj pa so se otroci in tudi vodniki zabavali, ko smo prišli do otroškega igrišča. Odkrili smo tudi največjo zanimivost, vodnjak, in se seveda začeli škropiti. Bilo je zabavno, a ta dogodivščina se je kmalu zaključila in odšli smo do Vrbskega jezera. Tam smo vsi skupaj nahranili labode in se najedli tudi sami, nekateri pa so se posladkali še s sladoledom. Nekaj otrok je občutilo tudi hlad vode iz jezera, a nič hudega, saj nas je toplo sonce hitro pogrelo in posušilo. Nato smo se odpravili nazaj v Slovenijo.

Pred taborniškim domom smo imeli zbor s podelitvijo priznanj in rutk. Medse smo sprejeli veliko novih murnčkov in MČ-jev. Podelili smo na novo osvojena znanja, veliko tabornikov in tabornic pa je napredovalo v višjo družino. Dan je bil čudovit, uživali smo vsi.

Darja Čadež, RSK

Kako so Pingvini preživeli dan tabornikov

Besedilo: Mjedved

Tina je sedela ob oknu in gledala skozenj. Pokrajine so se menjavale in drevesa so se v nežnem pršenju dežja na videz stapljala, kot bi bila naslikana s tempera barvami.

“Kdaj bomo prispeli?” je vprašala, nekoliko na trnih.

Miha je dvignil pogled iznad učbenika za taksonomijo in ji odgovoril: “Še kakšno urico vožnje, pa smo. Bi ta čas raje malo ponovili Morsejevo abecedo, hm, kaj pravite?”

Po kupeju je zašumelo neodobravanje. Pingvini, kot ponavadi, niso bili preveč navdušeni nad tem, da bi se na poti v Ljubljano tudi “kvalitetno izobraževali v sproščenem ozračju”. Šli so na Feštival, praznovat dan tabornikov! Se pravi, da so komaj čakali, da se bodo znova srečali s prijatelji iz drugih rodov. Zdelo se je, da se je tega izleta še najbolj veselila Tina, ampak bližje, kot so prihajali ljubljanski železniški postaji, bolj je mencala in na stranišče je dirjala vsakih pet minut.

“Ej, Rok, a se dobimo s Karjolami pri kaki info točki? Dobro bi bilo, da se ne bi iskali po celem Tivoliju,” je skrbelo Vida.

“Ja, daj, bom poklical enega od njih. Pri infotu? Kul.”

...

“Kaj bomo pa zdaj? Prehodili smo cel park, obiskali smo cel kup delavnic in še imamo čas do vlaka. A gremo na ‘horsa?’” Nejc je že zadnji dve uri hudo krulilo po želodcu, pa ni hotel priznati, ker ...

“A nas trebušček spet opozarja, da bi ga bilo dobro potešiti? A je Nejcjev trebušček lačen? Dajmo Nejcjevemu trebuščku kaj za popapati, da ne bo več krulil!” Rok ga je vedno močneje ščipal v mehke obroče nad robom kavbojk.

Nejc je odskočil tako, da bi ga skoraj vrglo po blatni potki: “Daj mi mir! Ura je že štiri, pa še nismo nič jedli.” Zdaj je previdno hodil obrnjen proti drugim, da bi lahko videl, če bi Rok naklepal še kakšno novo draženje.

“A Karjole se še zmeraj niso javile? Le kje hodijo? Pa če mi je Luka obljubil, da se bomo videli!” je Tina iz ure v uro postajala bolj razdražena.

“Mislim, da spet škropi.”

Miha, ki je bil že cel dan napol odsoten, si je v brado mrmral čudne reči: “... pri prepoznavi mikroorganizmov in njihovem razvrščanju se je uveljavila t.i. tipizacija na osnovi multikolosnih ... ne ... multikulisnih ... grr! ... multi-LOKUSNIH zaporedij ...”

“Mislim, da res škropi.” Vid je zaskrbljeno pogledoval v nebo in z eno roko že segal nazaj v nahrbtnik po dežnik. “Aaa! Ena kaplja mi je padla - naravnost - v desno oko!”

“Luka mi še kar ne odpiše!”

“Lačen sem ...!”

“Lačen si ful drugačen, tečen si pa ful neposrečen. Ha ha ha.”

“Argh, res DEŽU...!” in še preden je dokončal, je Nejc pristal na zadnji plati v največji blatni luži v bližini. Temne, umazane kaplje so mu polzele dol po licih, dlani je imel pogreznjene tako globoko v blato, da se jih sploh ni več videlo in v očeh mu je migotal tako brezupno nesrečen lesk, da so se morali ostali Pingvini začeti na ves glas smejeti.

“Ne bomo zdaj delali potičk iz blata, Nejc, pridi, saj bomo šli na hamburger ...”

Konec dober, vse dobro in tako so Pingvini preživeli tudi dan tabornikov, čeprav ni bilo od Karjol ne duha ne sluha vse do naslednjega dne ...

Hijene

Tinkara Kovač

Zapísal: Poži

Hm A Hm
Radi bi te imeli tako kot si,
A Hm A Hm
brez barv po telesu, resnično kot si.
Hm A F#m
In videli te čisto pravljíčno,
F# D A Hm
iz drugih planetov, čisto mavrično.

Hm D E Hm - 2x

Hm A Hm
Ko s snežinko v smehu kradeš pogled,
A Hm A Hm
ne veš, da izvajaš svoj najlepši obred.
Hm A F#m
Naj sreča se prebujá v tvojih očeh
F# D A Hm
še ko stopaš po hladnih, deviških poteh.

Refren:

G D A Hm
Hiša, ki čuva utrujenega psa,

G D
v njej je beli bombaž,
A Hm
snežna odeja za dva.
G D A Hm
Kje so hijene, ki renčijo v prag,
G D
in kje so plaže usnjene,
A Hm
ki prikličejo mrak?

Hm A Hm
Pripelji srečnega do konca poti
A Hm A Hm
in če bo to on, mu ne pokaži milosti.
Hm A F#m
Naj pelje tja te, kjer žaluje nov dan,
F# D A Hm
kjer noči so zakladi, vsi nabrani iz sanj.

Refren - 2x

Energizer®

V mesecu maju svetilki
Energizer Solar&Dynamo in Compact Led
15% ceneje.

18. – 19. maj	ŠTPM: Še ta počasnemu mine	orientacijsko tekmovanje
 stpm.rutka.net	Vinska Gora (Velenje)	starejši ČG, PP, RR + grče
	Rok prijau: 10. 5.	Cena: 45 € (5 članov); 25 € (dvojice)
	Kontakt: stpm2012@gmail.com ali http://stpm.rutka.net/	Rod Jezerski zmaj Velenje

19. maj	Ščukanjanje	orientacijsko-kanuistično tekmovanje
	Cerkniško jezero	ČG, PP, grče, rekreativci
	Rok prijau: 15. 5.	Cena: 5 €/osebo (prihod v petek: 10 €)
	Kontakt: info@scuke.net	Rod Jezerska ščuka Cerknica

1. – 3. junij	Piratski izzi	družabno srečanje
	na in ob jezeru Požeg	ČG
	Rok prijau: 26. 5.	Cena: 23 €/osebo
	Kontakt: iztok.utenkar@gmail.com	Rod Črno jezero Slovenska Bistrica

2. – 3. junij	Gorsko orientacijsko tekmovanje	orientacijsko tekmovanje
	okolica Kamnika	starejši ČG, PP, RR, grče, odprto
	Rok prijau: 28. 5.	Cena: glej spletno stran
	Kontakt: info@got.si , www.got.si	Rod bistriških gamsou Kamnik

15. – 17. junij	Državni mnogoboj	mnogoboj
 <small>ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE NACIONALNA ŠKAVSKA ORGANIZACIJA</small>	Murska Sobota	use starostne skupine
	Razpis bo kmalu. Kontakt:	ZTS in RVV Murska Sobota
	zts@guest.arnes.si	

22. – 24. junij	Slovenska avantura (Adventure race Slovenia)	pustolouska prireditve
	predeli Slovenije	RR, grče, izven
	Rok prijau: 7. 6.	Cena: 200 €/dvojico, 400 €/štiričlansko ekipo
	Kontakt: www.adventure-race.si	Rod Jezerski zmaj Velenje

RGT se po 60 letih še drži svoje stare zastave. Foto: Kovax

Pojoči organizatorji Feštivalaalalalaa. Foto: Nace Kranjc

Zadnja plat

Ureja: Nace Kranjc

SiNija so v Hiši eksperimentov namnožili. Foto: SiNi

Kaj ti bo lok, če imaš tak nož? Foto: Primož Jeras - Jero

"Prfarski publi" in njihou kres. Foto: RKJ Spodnja Idrija

ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE
NACIONALNA SKAVTSKA ORGANIZACIJA

Pridi na DRŽAVNI MNOGOBOJ 2012

15.-17. junij
Murska Sobota